

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Incidenteel onderzoek

Europe Islamic University of Applied Sciences (BRIN 31BM)

Gevestigd te Rotterdam

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als
Stichting Islamitische Universiteit van Europa

Utrecht, november 2018, definitief

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	3
1 AANLEIDING.....	7
2 ONDERZOEKSOPZET	9
2.1 WETTELIJK KADER	9
2.2 AFBAKENING EN OPERATIONALISATIE	9
2.3 ONDERZOEKSVRAGEN	11
2.4 WERKWIJZE EN RAPPORTAGE.....	11
2.4.1 Aanpak.....	11
2.4.2 Onderzoekperiode	12
2.4.3 Beschouwing.....	13
2.5 HOOR EN WEDERHOORPROCEDURE	13
3 FINANCIËLE CONTINUÏTEIT	15
3.1 INLEIDING.....	15
3.2 JAARSTUKKEN.....	15
3.3 BANKAFSCHRIJVEN	15
3.4 OPBOUW JAARSTUKKEN	16
3.5 BEGROTING	17
3.6 CONCLUSIE FINANCIËLE CONTINUÏTEIT	18
4 BESTUURLIJKE CONTINUÏTEIT	19
4.1 INLEIDING.....	19
4.2 BESTENDIG BESTUUR	19
4.3 BESTENDIG FINANCIËEL BELEID.....	24
4.4 CONCLUSIE BESTUURLIJKE CONTINUÏTEIT	26
4.5 AANVULLENDE INFORMATIE NA DE ONDERZOEKPERIODE.....	26
5 NALEVING BEPALINGEN OVER ONDERWIJS, EXAMENS EN VOOROPLEIDINGSEISEN	27
5.1 INLEIDING.....	27
5.2 KWALITEITSZORG EN REGISTRATIE.....	27
5.3 ONDERWIJS, EXAMENS EN VOOROPLEIDINGSEISEN	27
5.4 OER.....	27
5.5 EXAMENCOMMISSIE	29
5.6 CONCLUSIE BEPALINGEN ONDERWIJS, EXAMENS EN VOOROPLEIDINGSEISEN	30
6 EINDCONCLUSIE	31
6.1 INLEIDING.....	31
6.2 WAARBORGEN VOOR CONTINUÏTEIT.....	32
BIJLAGE 1 OP TE NEMEN ONDERDELEN IN HET PLAN VAN AANPAK.....	33
BIJLAGE 2 INRICHTING VAN DE ORGANISATIE EIUAS VANAF 2015.....	34
BIJLAGE 3 ORGANOGRAM EIUAS 2018.....	35
BIJLAGE 4 DOCUMENTATIE.....	36
BIJLAGE 5 LIJST MET AFKORTINGEN.....	38
BIJLAGE 6 ZIENSWIJZE EIUAS	39

Samenvatting

Aanleiding

In december 2016 verschenen berichten in de media dat drie leden van het stichtingsbestuur van de Europe Islamic University of Applied Sciences (hierna EIUAS), een rechtspersoon voor hoger onderwijs, werden verdacht van fraude. Er volgde een inspectieonderzoek en de inspectie concludeerde in augustus 2017 dat de financiële continuïteit van de EIUAS onzeker was en dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS in de periode tot eind juni 2017 niet op orde was.

Hierna is de instelling onder verscherpt toezicht gesteld en is nieuw onderzoek gedaan door de inspectie. De Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) heeft naar aanleiding van een signaal de accreditatiewaardigheid van de masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging van de EIUAS onderzocht. De NVAO en inspectie rapporteren in 2018 gelijktijdig.

Het onderzoek

Het verscherpt toezicht is verricht binnen de kaders van de relevante wet- en regelgeving. Voor rechtspersonen hoger onderwijs gelden een aantal artikelen uit de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW); Artikelen die ingaan op de voorwaarden voor het verlenen van graden, zoals de continuïteit die in voldoende mate moet zijn gewaarborgd, maar ook artikelen die ingaan op de naleving aangaande de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs en de examens, en de vooropleidingseisen.

Doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in wat de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport (augustus 2017) betekenen voor de continuïteit van de EIUAS en voor de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De onderzoeksvragen zijn:

1. Is de financiële continuïteit van de EIUAS gewaarborgd?
2. Is de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS gewaarborgd?
3. Is de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, registratie, het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen gewaarborgd?

De inspectie heeft het stichtingsbestuur van de EIUAS in december 2017 gevraagd een plan van aanpak op te stellen en uit te voeren. In dit rapport beoordeelt de inspectie het plan van aanpak maar geeft nog geen oordeel over de uitvoering van het plan. Hiervoor is het nog te vroeg. De onderzochte periode loopt vanaf 1 juli 2017 tot en met 30 april 2018.

Financiële continuïteit

De EIUAS beroept zich op overmacht voor het ontbreken van een (voorlopige) jaarrekening 2017. Dit betekent dat er al meerdere jaren achtereen geen inzage is in het eigen vermogen, schuldpositie en de financiële resultaten van de instelling.

De inspectie constateert dat de begroting niet deugdelijk, niet inzichtelijk en niet realistisch is. Ten eerste is de basis van de begrotingscijfers onduidelijk door het ontbreken van een administratie en toelichtingen. Ten tweede is de begroting historisch niet te vergelijken door het ontbreken van jaarrekeningen over

voorgaande jaren en is die per jaar niet te vergelijken door verschil in opstelling naar collegejaar in plaats van kalenderjaar. Ten derde blijkt dat het aantal studenten aanzienlijk lager is dan het genoemde aantal aanmeldingen. Ten vierde is er geen begrote balans en begrote staat van baten en lasten over 2018 beschikbaar.

Bovenstaande betekent dat er onvoldoende informatie is om tot enige inzicht te komen over de financiële ontwikkelingen bij, en financiële positie van, de EIUAS. In het vorige inspectierapport oordeelde de inspectie dat de financiële continuïteit onzeker was. Deze onzekere situatie bestaat al sinds december 2016 en hier is sinds die tijd geen verandering in gekomen. Omdat ook de ontvangen informatie hier geen verder inzicht in geeft, oordeelt de inspectie dat er onvoldoende waarborgen zijn voor financiële continuïteit van de EIUAS.

Bestuurlijke continuïteit

Om inzicht te krijgen in bestuurlijke continuïteit is gekeken naar de bestendigheid van het bestuur en van het beleid.

Stichtingsbestuur: In september 2017 worden twee nieuwe bestuursleden benoemd maar er wordt een blokkade opgeworpen tegen het inschrijven van deze bestuurders bij de KvK door een van de zittende bestuursleden. Dit bestuurslid heeft vervolgens ook een rechtszaak aangespannen om de andere bestuursleden te ontslaan uit hun functie. De rechter heeft het verzoek voor ontslag niet ingewilligd. In juni 2018 blijken er wederom conflicten tussen bestuursleden waarbij adviseurs en een examencommissielid de organisatie verlaten waarbij onduidelijk is in hoeverre dit vrijwillig is gebeurd.

College van Bestuur/Dagelijks Bestuur: Uit het nieuwe organogram blijkt dat de rectorfunctie blijft bestaan. Deze maakt geen deel uit van het dagelijks bestuur maar valt wel onder het stichtingsbestuur. Op deze functie is nog steeds een van de verdachte van de fraudezaak aangesteld. Deze persoon zou alleen adviserende taken hebben ten aanzien van het onderwijs vanwege zijn vakinhoudelijke kennis. De inspectie is van mening dat een stichtingsbestuur een verdachte van zo'n beschuldiging zou moeten schorsen.

Raad van Toezicht: De rol van de RvT ten opzichte van het stichtingsbestuur wordt niet duidelijk en de informatie hierover lijkt zelfs tegenstrijdig. Neemt de RvT de plaats in van het stichtingsbestuur of blijven zij beiden, met eigen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bestaan?

Financieel beleid

Sinds de zomer van 2017 zijn een aantal stappen ondernomen op het vlak van financieel beleid. Te noemen zijn het opstellen van een procesbeschrijving bedrijfsvoering, het aanschaffen van een applicatie voor financiële gegevens, het in kaart brengen van risico's en een aanzet voor een Planning & Control cyclus. Daarnaast zijn er voornemens dat de RvT goedkeuring gaat geven aan de jaarstukken, dat een bedrijfseconomisch medewerker wordt aangesteld en dat een continuïteitsparagraaf in de begroting zal worden opgenomen.

De EIUAS geeft aan afspraken te hebben gemaakt voor de controle van de jaarrekening, maar dit blijkt niet het geval te zijn. Er is nog weinig informatie over een administratieve organisatie & interne controle (AO/IC), de beschrijvingen van de processen zijn minimaal en niet op de EIUAS toegesneden. Het risicomangement is ad hoc.

Conclusie: De samenstelling van het stichtingsbestuur zoals geregistreerd in de KvK is sinds juli 2017 niet veranderd. Toch is onduidelijk wie deel uitmaken van het stichtingsbestuur. De diverse partijen strijden over wie legitieme beslissingen kan nemen en er zijn fracties van wisselende samenstelling. Er is continu sprake van een patstelling en conflicten. Dit maakt het stichtingsbestuur als bestuursorgaan van een rechtspersoon hoger onderwijs vleugellam. De nieuwe organisatiestructuur is nog onduidelijk, waardoor taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende bestuursorganen niet helder zijn. Er zijn aanzetten voor financieel beleid, maar dit beleid is niet zodanig stevig en standvastig dat met voldoende zekerheid verwacht kan worden dat uitvoering goed zal slagen. De inspectie concludeert dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS, net als in het vorige rapport, niet is gewaarborgd.

Naleving van bepalingen kwaliteitszorg, registratie, onderwijs, examens en vooropleidingseisen

De artikelen in de WHW over de kwaliteitszorg en registratie van de opleiding heeft de inspectie niet getoetst in het onderzoek, omdat de masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging in 2015 is geaccrediteerd en geregistreerd in het Croho.

Een groot aantal wettelijke vereisten over het onderwijs, de examens en de vooropleidingseisen zijn in de OER van de masteropleiding opgenomen. Te noemen zijn de eindkwalificaties, studielast, geldigheidsduur van tentamens/examens, volgorde waarin en de tijdvakken waarbinnen tentamens/examens moeten worden afgelegd, het aantal maal per jaar dat tentamens kunnen worden afgelegd, vrijstellingen, studievoortgangsbewaking, toelatingseisen en praktische voorbereiding op de beroepsvereisten. Ten aanzien van de examencommissie zijn zaken opgezet zoals verwacht mag worden op grond van de WHW: benoeming door het CvB, benoeming van een docent, benoeming examinatoren, beoordelingsrichtlijnen, vrijstellingsrichtingen, en regels ten aanzien van tentamens en fraude.

Op een aantal punten is de OER niet duidelijk: onduidelijkheid omtrent vakken die onderdeel uitmaken van de masteropleiding, de tentamenvormen en het vaststellen van de OER door het instellingsbestuur.

Daarnaast zijn er een aantal punten ten aanzien van de examencommissie waar de naleving niet op orde is: inconsistentie in benoemingstermijnen, jaarverslag, verstrekken inlichtingen door examinatoren, ondertekening benoemingsdocumenten, ondertekening getuigschriften. In het geval van de EIUAS is niet te beoordelen of deze punten gemakkelijk zijn aan te passen.

Op basis van het bovenstaande kan de inspectie de vraag of de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen is gewaarborgd, op dit moment niet beantwoorden.

Eindconclusie

Op basis van het verkregen inzicht in de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport oordeelt de inspectie dat de continuïteit van de EIUAS niet is gewaarborgd. Over de waarborgen voor de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen kan de inspectie geen oordeel geven.

Aanvullende informatie na onderzoeksperiode

Na de onderzoeksperiode zijn er een aantal bestuurlijke wijzigingen geweest. Deze ontwikkelingen zijn niet meegenomen in de oordeelsvorming van de inspectie. Een van de stichtingsbestuursleden is uitgetreden en er is een nieuw lid benoemd. Daarnaast hebben de drie directeurs van het algemeen bestuur de organisatie verlaten en zijn er drie CvB-leden voor in de plaats gekomen. De examencommissie heeft een nieuwe voorzitter en twee nieuwe leden.

1 Aanleiding

De Europe Islamic University of Applied Sciences (hierna EIUAS) is een rechtspersoon voor hoger onderwijs (rpho). Dit wil zeggen, een onderwijsinstelling die niet door de overheid bekostigd wordt, maar van de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap wel de bevoegdheid heeft gekregen om graden te verlenen voor opleidingen in het hoger onderwijs. Deze toestemming is in 2015 verkregen met de hbo masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging (ISAT nummer 70131). Deze masteropleiding is het enige door de NVAO geaccrediteerde onderwijs dat de EIUAS verzorgt. Daarnaast verzorgt de EIUAS cursorisch onderwijs. Begin 2018 heeft de instelling haar naam veranderd in EIUAS¹. Voorheen was zij bekend als de Islamitische Universiteit Europa (IUE). Zo staat de organisatie op 12 juli 2018 ook nog ingeschreven in de Kamer van Koophandel (KvK).

Onderzoek

In december 2016 verschenen berichten in de media dat drie leden van het stichtingsbestuur van de EIUAS werden verdacht van fraude bij fondsenwerving van giften van derden en in voorlopige hechtenis waren genomen. Uit de berichten bleek ook dat de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) een onderzoek naar fraude was gestart dat op 30 april 2018 nog niet was afgerond.

De inspectie heeft naar aanleiding van deze berichten in 2017 op basis van haar wettelijke taak een onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de verdenkingen voor de bestuurlijke en financiële continuïteit bij deze instelling. Het bijbehorende [rapport](#) is in augustus 2017 gepubliceerd (IvhO, 2017). De conclusie in dat rapport luidde dat de financiële continuïteit van de EIUAS onzeker was en dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS in de periode tot eind juni 2017 niet op orde was, waardoor onvoldoende kon worden gestuurd op de geaccrediteerde masteropleiding.

Verscherpt toezicht

De instelling is na het verschijnen van het inspectierapport in augustus 2017 onder verscherpt toezicht gesteld. Als invulling hiervan heeft de inspectie het stichtingsbestuur van de EIUAS in december 2017 gevraagd een plan van aanpak op te stellen en uit te voeren. Het plan van aanpak moest ingaan op diverse onderdelen van de financiële continuïteit zoals jaarstukken en begrotingen. Daarnaast op onderdelen van de bestuurlijke continuïteit zoals de bestendigheid van het stichtingsbestuur. Zie ook hoofdstuk 4 van dit onderzoek en bijlage 1. Doel van het opstellen en uitvoeren van het plan van aanpak is het waarborgen van de bestuurlijke en financiële continuïteit van de organisatie. De inspectie had voorzien in beoordeling van zowel het plan van aanpak als de uitvoering ervan. In voorliggend Rapport van Bevindingen gaat de inspectie enkel in op de beoordeling van het plan en de stand van zaken aangaande de continuïteit. De inspectie geeft in dit rapport geen bevindingen en oordeel over de uitvoering van het plan. Hiervoor is het nog te vroeg.

---

¹ Deze afkorting zal voor de consistentie door het gehele rapport heen worden gebruikt. Ook als aan de instelling wordt gerefereerd toen zij nog IUE heette.

Complementair onderzoek

Na publicatie van het rapport in augustus 2017 ontving de inspectie het signaal dat geen sprake was van een goede start van het collegejaar 2017-2018. De Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) heeft van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) daarom in oktober 2017 de opdracht gekregen de accreditatiewaardigheid van de masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging van de EIUAS te onderzoeken. Inspectie en NVAO oordelen en rapporteren zelfstandig over eigen bevindingen. Wel is de onderzoeksopzet afgestemd om overlap zoveel mogelijk te voorkomen. Het uitgangspunt is dat inspectie en NVAO gelijktijdig rapporteren over hun onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt onderzoeksopzet gepresenteerd met hierin het wettelijk kader de operationalisatie, onderzoeksvragen, werkwijze en aanpak. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de financiële continuïteit, met daarin onder andere de bevindingen over de jaarstukken en de begroting. Hoofdstuk 4 bevat de bevindingen over de bestuurlijke continuïteit. Hierbij wordt ingegaan op de bestendigheid van het bestuur en van het financiële beleid. Hoofdstuk 5 gaat over de naleving van de wetsartikelen over het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen. Hoofdstuk 6 tenslotte geeft een conclusie over de verschillende onderdelen.

2 Onderzoeksofzet

2.1 Wettelijk kader

Het verscherpt toezicht op de EIUAS is uitgevoerd als incidenteel onderzoek en verricht binnen de kaders van de relevante wet- en regelgeving, te weten de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) en de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

WOT

Op grond van de WOT heeft de inspectie de volgende taak: "...het beoordelen en bevorderen van de naleving van de bij of krachtens een onderwijswet gegeven voorschriften" (artikel 3, tweede lid, onder b, WOT). Hiervoor onderzoekt de inspectie de naleving van de wettelijke voorschriften bij instellingen voor hoger onderwijs (artikel 12.a, eerste lid, WOT).

WHW

Voor rechtspersonen hoger onderwijs gelden een aantal artikelen uit de WHW. Ten eerste de artikelen die ingaan op de voorwaarden voor het verlenen van graden:

- A. De continuïteit van de rechtspersoon moet in voldoende mate zijn gewaarborgd (artikel 6.9, derde lid, WHW).
- B. De naleving van hetgeen in de WHW gezegd wordt over de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs en de examens, en de vooropleidingseisen moet in voldoende mate zijn gewaarborgd (artikel 6.9, derde lid, WHW en artikel 1.12, tweede lid, WHW).
- C. de naleving van het verstrekken van de nodige inlichtingen omtrent de rechtspersoon moet in voldoende mate zijn gewaarborgd (artikel 6.9 WHW en 1.12, derde lid WHW). Dit betreft onder meer een jaarlijks verslag van werkzaamheden.

Daarnaast geldt het artikel dat ingaat op de ontneming van de rechten verbonden aan opleidingen verzorgd door rechtspersonen hoger onderwijs. De Minister kan namelijk de toestemming voor het verlenen van graden intrekken als bovengenoemde punten niet of niet langer zijn gewaarborgd (artikel 6.10, eerste lid, WHW).

Tenslotte gelden voor rechtspersonen hoger onderwijs ook de artikelen uit de WHW die ingaan op het gebruik van de naam Universiteit en Hogeschool (artikel 1.22, 1.23 en 1.24 WHW) en het verbod op het onterecht verlenen van graden (artikel 15.7). Met de invoering van de Wet bescherming Namen en Graden in 2017 is de WHW gewijzigd. Doel van deze wijziging is het tegengaan van misleiding van studenten en werkgevers en het borgen van het aanzien van het hoger onderwijs in Nederland.

2.2 Afbakening en operationalisatie

Continuïteit

Het begrip continuïteit krijgt meer betekenis als gekeken wordt naar de Beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs. In de toelichting van de Beleidsregel staat over deze term:

“Indien.. (de continuïteit van de betreffende organisatie voldoende is gewaarborgd)..., is aannemelijk dat de organisatie maatschappelijk goed kan functioneren, de voortgang van het primaire proces (het verzorgen van onderwijs) goed heeft geborgd en in staat is om kwaliteit te leveren en de wettelijke bepalingen na te leven. Het vaststellen hiervan is van belang omdat daarmee de randvoorwaarden aanwezig zijn waaronder de studenten aan de instelling hun opleiding kunnen volgen en kunnen afronden en het niveau van het Nederlandse hoger onderwijs wordt geborgd ....De bestuurlijke en financiële continuïteit van de betreffende organisatie moet voldoende zijn gewaarborgd.”

Hieruit blijkt dat de continuïteit van de rechtspersoon een randvoorwaarde is voor het onderwijs aan studenten en dat het begrip continuïteit zowel de financiële als de bestuurlijke continuïteit omvat. Beide begrippen worden hieronder verder toegelicht.

Bestuurlijke continuïteit

In de toelichting van de Beleidsregel staat over bestuurlijke continuïteit:

“De eis van *bestuurlijke continuïteit* wordt gesteld om te waarborgen dat sprake is van een bestendig bestuur en bestendig beleid. Duidelijk moet zijn hoe het bestuur van de rechtspersoon eruit ziet, hoe de bevoegdheden over het bestuur zijn verdeeld en op welke wijze wordt voorzien in vervanging van bestuursleden.”

Om te kijken naar de bestuurlijke continuïteit wordt door de inspectie daarom aangesloten bij de aspecten ‘bestendig bestuur’ en ‘bestendig beleid’.

Financiële continuïteit

Bij onderzoek naar de financiële continuïteit wordt aangesloten bij wat de Beleidsregel hierover aangeeft.

“De inspectie gaat zich een beeld vormen over de financiële ontwikkelingen van de rechtspersoon gedurende een aantal jaren.”

Daarnaast sluit de inspectie aan bij het inspectiekader om de financiële continuïteit van bekostigde instellingen te toetsen²:

“Het doel van toezicht op financiële continuïteit is om te bewaken dat instellingen beschikken over een gezonde financiële positie en een goed financieel beheer met het oog op de waarborg van de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs.”

Bovenstaande betekent dat zowel een beeld gevormd wordt over de financiële ontwikkelingen van de afgelopen jaren en getracht wordt inzicht te krijgen in de huidige financiële positie van de instelling.

Naleving

Bij naleving staat centraal hetgeen in de WHW gezegd wordt over de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs en de examens, en de vooropleidingseisen. Deze passage verwijst naar andere WHW artikelen.

Onderstaande tabel geeft per onderwerp genoemd bij punt B een overzicht van de betreffende artikelen uit de WHW.

---

² Toezichtkader hoger onderwijs, hoofdstuk Toezicht op financiële rechtmatigheid en continuïteit.

Tabel 1: WHW artikelen over de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs en de examens, en de vooropleidingseisen

Onderwerp	Onderdeel WHW	Artikelen WHW
kwaliteitszorg	hoofdstuk 1, titel 3,	1.18
registratie	hoofdstuk 6, titel 3,	6.13-6.15
onderwijs en de examens	hoofdstuk 7, titel 1, paragraaf 1	7.2-7.16
vooropleidingseisen	hoofdstuk 7, titel 2	7.23a-7.30 voor bacheloropleidingen 7.30a-7.30e voor masteropleidingen

Bij het vorige inspectieonderzoek zijn deze wetsartikelen niet betrokken. Omdat de aanleiding voor het onderzoek op dat moment de bestuurlijke situatie betrof die een sterke link had met de financiële positie van de instelling, is toen de financiële en bestuurlijke continuïteit als afbakening gekozen. Nu de bestuurlijke situatie langer duurt zou de uitkomst op het vlak van continuïteit kunnen reflecteren op de naleving van deze wettelijke vereisten.

Ontnemen van graden

In de beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs is artikel 6.10 eerste lid WHW als volgt ingevuld.

De minister kan de bevoegdheid intrekken als:

- niet of niet meer wordt voldaan aan hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs, de examens of de vooropleidingseisen (dit betreft artikel 1.12 tweede lid, WHW), of
- de financiële of bestuurlijke continuïteit van de rechtspersoon naar het oordeel van de minister niet langer is gewaarborgd, **waardoor** onvoldoende waarborgen bestaan dat kan worden voldaan aan hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, de registratie, het onderwijs, de examens of de vooropleidingseisen.

2.3 Onderzoeksvragen

Doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in wat de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport (augustus 2017) betekenen voor de continuïteit van de EIUAS en voor de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De onderzoeksvragen luiden daarom:

1. Is de financiële continuïteit van de EIUAS gewaarborgd ?
2. Is de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS gewaarborgd ?
3. Is de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, registratie, het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen gewaarborgd?

2.4 Werkwijze en rapportage

2.4.1 Aanpak

De uitgangspunten voor de aanpak van het verscherpt toezicht zijn beschreven in de reactie van de Minister van OCW op het schriftelijk overleg van de vaste commissie van OCW over de Islamitische Universiteit Europa ³. Hierin staat:

³ [De reactie van de Minister van OCW op het schriftelijk overleg van de vaste commissie van OCW over de Islamitische Universiteit Europa d.d. 21 december 2017, blz. 9](#)

"...zal de inspectie de ontwikkelingen ten aanzien van de bestuurlijke en financiële continuïteit bij de IUASE actief en nauwgezet blijven volgen in het traject van verscherpt toezicht. In dit traject zal de inspectie verschillende acties ondernemen, waaronder een nader onderzoek naar de bestuurlijke en financiële continuïteit waarover in een rapport van bevindingen zal worden gerapporteerd. De inspectie zal als eerste onderdeel van het verscherpt toezicht een beeld vormen van de actuele financiële situatie bij de EIUAS. .... Voor het inspectieonderzoek .....is het nodig dat de inspectie de beschikking krijgt over een aantal financiële gegevens, eventuele claims van het OM en een financiële verantwoording van de EIUAS. De inspectie zal tevens toezien op de uitvoering van een door het bestuur van de instelling op te stellen plan van aanpak om op korte termijn verbeteringen door te voeren die leiden tot bestendig bestuur en een bestendig financieel beleid."

Het verscherpt toezicht is daarom onderverdeeld in een aantal stappen die elkaar in de tijd opvolgden:

- A. Na het opstellen en afstemmen van een eigen aanpak heeft de inspectie in december 2017 een gesprek gevoerd met de leden van het stichtingsbestuur waarin hen gevraagd is een plan van aanpak te maken waarin moest worden aangegeven hoe de bestuurlijke en financiële continuïteit gewaarborgd wordt. In het plan van aanpak moest niet alleen worden ingegaan op de bestuurlijke en financiële continuïteit maar ook op elementen over het onderwijs, examens en de vooropleidingseisen. Voor het toezicht op de financiële continuïteit is de instelling gevraagd documenten te leveren die inzicht geven in financiële ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de actuele financiële positie van de EIUAS. Voor de overige op te nemen onderdelen in het plan van aanpak zie het overzicht in bijlage 1. Het plan van aanpak en achterliggende documenten zijn in januari 2018 ontvangen. Nadat de inspectie deze informatie had ontvangen, bleek nog een aantal zaken onvolledig en onduidelijk. Daarom is een aantal maal aanvullende informatie opgevraagd bij de instelling. Eind april is de laatste informatie ontvangen. Zie voor een totaal overzicht van de ontvangen documenten bijlage 4.
- B. Vanaf ontvangst van de eerste informatie is gestart met de analyse. Na ontvangst van de laatste informatie is de beoordeling van het plan van aanpak gemaakt. Belangrijkste criterium bij de beoordeling was of de maatregelen die in het plan genoemd worden, kunnen leiden tot een situatie waarbij de bestuurlijke en financiële continuïteit worden gewaarborgd. De onderdelen uit het plan zijn in gezamenlijkheid beoordeeld. Daarnaast is aan de hand van de ontvangen informatie geïnventariseerd of de nalevingspunten op orde zijn. Ook de bevindingen van deze toetsing zijn opgenomen in deze rapportage.

In het vorige rapport werd gesproken over een aantal specifieke personen. Vanwege de anonimiteit werden deze personen aangeduid als 'persoon A' (B, C, etc). Dit wordt ook in dit rapport gedaan waarbij persoon A (B, etc) dezelfde personen zijn als in het vorige inspectierapport.

2.4.2 *Onderzoekperiode*

De onderzochte periode loopt vanaf het eind van de onderzochte periode van het vorige rapport, 1 juli 2017, tot en met 30 april 2018. Daarop zijn twee uitzonderingen. In de eerste plaats wordt voor het verkrijgen van inzicht in de financiële ontwikkelingen, net als in het vorige rapport, een aantal jaren teruggekeken. Dit past binnen de afbakeningen en operationalisatie van het onderzoek. Ten tweede zijn de ontwikkelingen ten aanzien van het

stichtingsbestuur, als onderdeel van het onderwerp 'bestendig bestuur', meegenomen tot en met begin juli 2018. Deze ontwikkelingen waren van dien aard dat zij bijdragen aan de actualiteit van het rapport.

2.4.3 *Beschouwing*

De wetsartikelen die ingaan op het (on)terecht gebruik van de naam universiteit of hogeschool en het verlenen van graden staan inhoudelijk gezien los van het vervolgtoezicht naar de bestuurlijke en financiële continuïteit bij de EIUAS. Binnen de inspectie wordt het toezicht op 'namen en graden' door een speciale werkgroep uitgevoerd. Vanuit deze werkgroep waren er een aantal vragen voor de EIUAS. Om de toezichtlast voor instellingen te verminderen streeft de inspectie naar bundeling van vragen vanuit verschillende inspectieprojecten/-onderzoeken. Om deze reden zijn de vragen over het gebruik van namen en graden meegenomen in de uitvraag bij de EIUAS naar het plan van aanpak voor de continuïteit.

Volgens de oorspronkelijke planning zou een aantal maanden na de beoordeling van het plan van aanpak, de uitvoering van het plan getoetst worden. Dit door middel van gesprekken van de inspectie met diverse gremia bij de instelling waaronder het stichtingsbestuur. Voorzien was om in één rapportage zowel de beoordeling van het plan van aanpak als de uitvoering ervan te bespreken. Doordat de informatie-uitvraag over het plan van aanpak pas eind maart 2018 afgerond was, in plaats van half januari 2018, is een check op de uitvoering in het voorjaar van 2018 niet haalbaar gebleken. Mogelijk vindt in een later stadium onderzoek uit naar de uitvoering van het plan van aanpak.

2.5 **Hoor en wederhoorprocedure**

Voordat een rapport wordt vastgesteld, stelt de inspectie de betreffende instelling in de gelegenheid kennis te nemen van het conceptrapport en daarover overleg te voeren (WOT, art 20, lid 3).

Het verloop van deze hoor en wederhoorprocedure is als volgt geweest:

- Het conceptrapport over de EIUAS is op 12 juli 2018 naar het instellingsbestuur verstuurd. Daarbij werd gevraagd om voor 3 augustus 2018 schriftelijk te reageren en werd de mogelijkheid voor een gesprek geboden.
- De voorzitter van het stichtingsbestuur heeft hierop om uitstel voor een schriftelijke reactie gevraagd. De nieuwe termijn werd gesteld op 24 augustus 2018.
- Op 24 augustus heeft de instelling aangegeven niet voldoende tijd te hebben gehad om te kunnen reageren op het conceptrapport en is voorgesteld een overleg te plannen om het rapport te bespreken en na het overleg gedetailleerd schriftelijk op het rapport te reageren.
- De inspectie heeft hierop een aantal data en tijden voorgesteld voor een afspraak. Daarbij is aangegeven een gedetailleerde schriftelijke reactie op het rapport voorafgaand aan het gesprek te willen ontvangen.
- Het stichtingsbestuur heeft aangegeven op maandag 10 september, 10:00 uur (één van de door de inspectie voorgestelde tijden) in de gelegenheid te zijn voor een gesprek.
- Op vrijdag 7 september heeft de instelling aangegeven het gesprek uit te willen stellen omdat op 10 september in de middag een gesprek plaats zou vinden met een extern adviseur. Daarbij werd door de instelling een nieuwe datum voorgesteld; maandag 17 september, 10.00 - 11.00 uur.

- De inspectie heeft de instelling gevraagd deze datum, 17 september, gereserveerd te houden. Daarnaast is aangegeven een eventuele gedetailleerde schriftelijke reactie op het conceptrapport uiterlijk woensdag 12 september 2018 te willen ontvangen.
- Op dinsdag 11 september 2018 heeft de instelling de inspectie gevraagd het gesprek dat optioneel op maandag 17 september 2018 gepland stond, uit te stellen totdat de reactie van de instelling op het conceptrapport goed op papier zou staan. Daarnaast heeft de instelling voorgesteld contact op te nemen met de inspectie zodra de schriftelijke reactie gereed zou zijn.
- De inspectie is niet akkoord gegaan met het voorstel en heeft de instelling aangegeven dat tot uiterlijk 19 september een schriftelijke reactie op het conceptrapport aangeleverd kon worden. Daarna zou een gesprek mogelijk zijn.
- Een schriftelijke reactie van de instelling is ontvangen op 18 september en op 27 september 2018 heeft een gesprek plaatsgevonden.
- In het overleg heeft de instelling mondeling, en na de vergadering schriftelijk, feitelijke onjuistheden in het rapport doorgegeven aan de inspectie.

De vooraf toegestuurde schriftelijke reactie op het rapport heeft niet geleid tot wijzigingen en/of aanvullingen. De feitelijke onjuistheden die tijdens en na het overleg zijn aangeleverd, hebben geleid tot een aantal wijzigingen en aanvullingen in het rapport.

Tijdens het overleg op 27 september 2018 tussen de instelling en de inspectie benoemt het stichtingsbestuur een aantal nieuwe ontwikkelingen bij de instelling. Deze ontwikkelingen hebben plaatsgevonden na de onderzoeksperiode en voorafgaand aan de vaststelling van het rapport en zijn, zoals afgesproken tijdens het overleg, in een aanvullende alinea opgenomen in het rapport. Deze feitelijke onjuistheden zijn niet meegenomen in het oordeel van de inspectie.

Het rapport is door de inspectie van het onderwijs op 15 oktober 2018 vastgesteld.

Een zienswijze van de instelling is op 13 november 2018 als bijlage bij het rapport opgenomen.

3 Financiële continuïteit

3.1 Inleiding

Doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in wat de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport betekenen voor de continuïteit van de EIUAS en er zo achter te komen of de continuïteit van de EIUAS gewaarborgd is. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële continuïteit. De vraag naar de financiële continuïteit is de eerste onderzoeksvraag van dit rapport.

Onderzoek naar de financiële continuïteit doet de inspectie door zich in de eerste plaats een beeld te vormen van de financiële ontwikkelingen van de afgelopen jaren en in de tweede plaats door inzicht te verkrijgen in de huidige financiële positie van de instelling. Inzicht in de financiële ontwikkelingen van de afgelopen jaren komt overeen met wat de Beleidsregel zegt over het begrip financiële continuïteit. Zie ook de operationalisatie in hoofdstuk 2. Inzicht verkrijgen in de huidige financiële positie van de instelling komt overeen met het doel van het inspectiekader om de financiële continuïteit van bekostigde instellingen te toetsen⁴.

In het vorige rapport heeft de inspectie gekeken naar de compleetheid en kwaliteit van de jaarrekeningen en naar drie financiële kengetallen: solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit. Daarbij heeft de inspectie geconcludeerd dat de EIUAS over 2015 geen volledige jaarrekening heeft opgesteld, voor 2016 nog helemaal geen jaarrekening had opgesteld en dat onderliggende financiële administratie (boekhouding) die benodigd is om een jaarrekening op te stellen, volgens het bestuur niet beschikbaar was. Daarnaast ontbrak inzicht in de financiële positie als gevolg van het ontbreken van financiële verantwoordingen, inzicht in het eigen vermogen en het verband daartussen in opeenvolgende jaren. Ook was geen begroting beschikbaar waardoor geen inzicht werd verkregen in het lopende boekjaar (2017) of komende boekjaren.

3.2 Jaarstukken

De inspectie heeft in december 2017 wederom gevraagd naar de jaarstukken over 2016. Dit betreffen de jaarrekening (staat van baten en lasten en balans) en het bestuursverslag. Deze heeft de EIUAS opnieuw niet geleverd. In de statuten van de EIUAS staat dat zij binnen vijf maanden na het verstrijken van het boekjaar (=kalenderjaar) de jaarstukken moet opleveren. De EIUAS geeft aan niet over deze gegevens te beschikken omdat ze in het bezit zijn van de FIOD. De EIUAS geeft aan dat zodra die gegevens terug zijn het administratiekantoor van de EIUAS zorg zal dragen voor verdere afwikkeling.

De inspectie heeft ook gevraagd naar de (voorlopige) jaarrekening over 2017. Deze is niet ontvangen. De EIUAS beroept zich op overmacht omdat ze over de periode 1 januari 2017 tot en met 1 juli 2017 weinig tot geen gegevens hadden.

3.3 Bankafschriften

De inspectie heeft desgevraagd de bankafschriften van één EIUASrekening ontvangen over de jaren 2015, 2016 en 2017. Mede in verband met het ontbreken van de jaarstukken heeft de inspectie de ontvangen bankafschriften van de EIUAS bekeken. Hierbij vielen een aantal zaken op:

---

⁴ Toezichtkader hoger onderwijs, hoofdstuk Toezicht op financiële rechtmatigheid en continuïteit.

- De inspectie constateert veel opnames en stortingen van contant geld. Het gaat hierbij om grote bedragen (€10.000) zonder nadere omschrijving.
- In 2017 is er een storting vanuit het buitenland van €25.000. In de hoor en wederhoorprocedure, in september 2018, geeft het stichtingsbestuur aan dat dit een lening van één van de stichtingsbestuursleden (persoon F) aan de instelling betreft.
- Er is per saldo ruim €700.000 overgemaakt naar de Stichting Vrije Academia in de periode (8 april 2013 tot en met 5 december 2016). Volgens de KvK is de Stichting Vrije Academia een steunfonds op het gebied van educatie. De inspectie ziet regelmatig dat een bekostigde onderwijsinstelling een gelieerd steunfonds naast zich heeft. Dit steunfonds heeft dan tot doel de onderwijsinstelling financieel te ondersteunen bij zaken die niet onder de bekostiging vallen. In de situatie van de niet-bekostigde EIUAS blijken juist middelen van de onderwijsinstelling naar het steunfonds te zijn overgemaakt. Deze geldstroom stroomt daarmee de andere kant op dan bij bekostigde instellingen gebruikelijk is. Dit is opmerkelijk, mede omdat hierop in de begroting niet wordt ingegaan. Bij bekostigde instellingen geldt dat als er een personele unie van bestuurders is, dat wil zeggen als instelling en steunfonds (grotendeels) dezelfde bestuurders kennen, de financiën van beide organisaties geconsolideerd moeten worden. Er is bij de EIUAS sprake van een personele unie van besturen omdat één van de bestuursleden (persoon E) zowel bestuurslid is bij de EIUAS als bij de Stichting Vrije Academia. Bij de EIUAS en Vrije Academia worden de financiën niet geconsolideerd. Overigens blijkt uit het bedrijfsprofiel van de stichting in de KvK dat de Stichting begin 2018 failliet is verklaard.

3.4

Opbouw jaarstukken

De staat van inkomsten en uitgaven, ook kasstroomoverzicht genoemd, is één van de onderdelen van de jaarstukken naast de balans en staat van baten en lasten (deze laatste wordt ook winst- en verliesrekening of resultatenrekening genoemd). De staat van inkomsten en uitgaven is een overzicht van de geldstromen binnen een organisatie en geeft inzicht in de mutatie liquide middelen. Deze staat van inkomsten en uitgaven kan worden opgesteld op basis van de bankafschriften van een organisatie. Bij gebrek aan balans en staat van baten en lasten over 2016 of 2017 had de EIUAS voor (delen van) die jaren op basis van de bankafschriften een staat van baten en lasten kunnen opstellen. Hiermee was een deel van de jaarstukken opgebouwd. Dit is niet gebeurd en een staat van baten en lasten is niet geleverd aan de inspectie.

Om de jaarstukken op te bouwen is het ook noodzakelijk dat een organisatie diverse administraties bijhoudt. De belangrijkste zijn de administraties voor debiteuren, crediteuren en personeel. Het voeren van een financiële administratie wordt gezien als een elementaire zaak in het beleid van een organisatie en daarnaast is er een wettelijke administratieplicht (artikel 2.10 BW). De inspectie is van mening dat de EIUAS een administratie had kunnen bijhouden. Dit had niet alleen voor het laatste half jaar van 2017 gedaan kunnen worden, maar ook vanaf december 2016 na de inbeslagname van de administratie door de FIOD. Hiermee had de organisatie een deel van de jaarstukken voor boekjaar 2017 kunnen opbouwen, maar dit is niet gebeurd. Daarmee is ook niet voldaan aan de wettelijke administratieplicht.

3.5

Begroting

In de vorige onderzoeksperiode was geen begroting voor 2017 en/of meerjarenbegrotingen van de EIUAS beschikbaar waardoor geen inzicht werd verkregen in het lopende boekjaar of komende boekjaren. In januari 2018 heeft de inspectie een begroting gevraagd en voor collegejaar 2017/2018 ontvangen. Daarnaast heeft de inspectie een meerjarenbegroting over 2017/2018 tot en met 2020/2021 van de EIUAS ontvangen. Analyse van de begroting leidt tot de volgende bevindingen:

- In de statuten staat dat een jaarrekening per kalenderjaar wordt opgesteld. Dit zou betekenen dat ook een begroting per kalenderjaar moet worden opgesteld omdat anders de vergelijking tussen begroting en verantwoording niet mogelijk is. De jaarrekeningen die de inspectie eerder van de EIUAS ontving waren over een kalenderjaar opgesteld. Ook daarom werd verwacht dat in het kader van de vergelijkbaarheid een nieuwe begroting per kalenderjaar zou worden opgesteld.
- De begroting collegejaar 2017/2018 en meerjarenbegroting geven alleen de verwachte baten en lasten op hoofdlijnen weer en zijn niet verder gespecificeerd en onderbouwd. Belangrijke bedragen van posten die in begrotingen/jaarcijfers van voorgaande jaren wel naar voren kwamen, zoals 'overige personeelskosten', 'accountantskosten', 'telecom' en 'ICT' ontbreken in de nieuw ontvangen begrotingen.
- De posten die wel zijn opgenomen (onder andere personeelslasten, huisvestingskosten en algemene kosten) zijn niet onderbouwd. Eveneens ontbreekt een toelichting bij de cijfers. Uit de begroting en overige toegestuurde informatie blijkt niet hoeveel medewerkers (uitgedrukt in fte) er bij de EIUAS werken, en wat daarvan de salarislasten en daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenkosten bedragen. Verder is onduidelijk of er inzet is van externe inhuur van personeel en de lasten daarvan en hoeveel fte voor de geaccrediteerde master wordt ingezet.
- Omdat er geen gerealiseerde cijfers zijn (vanaf 2015), kan geen vergelijking gemaakt worden tussen begroting en verantwoording.
- Een begrote balans en begrote staat van baten en lasten over 2018 is niet beschikbaar zodat niet duidelijk is wat de begrote vermogenspositie en liquiditeit is.
- De begroting 2017/2018 is opgesteld op basis van 187 aanmeldingen voor de master fase, 26 aanmeldingen voor pre-master fase en 420 aanmeldingen voor bachelor fase. Na analyse van de begroting en aanvullende opgevraagde informatie bij de EIUAS constateert de inspectie dat de EIUAS maar 26 studenten heeft die de geaccrediteerde masteropleiding daadwerkelijk volgen. Van de 26 masterstudenten volgen negen ook nog een of enkele vakken uit de pre-master. Van de 187 aanmeldingen voor de master fase volgen zestig studenten Turkstalig onderwijs dat voor een deel overeenkomt met de mastervakken van de geaccrediteerde master. Onduidelijk blijft waar de overige aanmeldingen gebleven zijn. De EIUAS heeft deze grote verschillen ook niet verklaard.
- De stelling van de EIUAS dat er geen schulden en/of te betalen sociale premies zijn, zal mede afhangen van de bevindingen van de FIOD, en de mogelijke naheffing/boete van de belastingdienst.

Al met al is onvoldoende duidelijk hoe de cijfers in de begroting en meerjarenbegroting tot stand zijn gekomen en op basis waarvan deze zijn opgesteld. Het aantal studenten en het collegegeld dat zij betalen vormen de baten in een begroting. Dit vormt een essentieel onderdeel. Omdat het aantal studenten

na analyse aanzienlijk lager is dan de genoemde aanmeldingen, is de begroting 2017/2018 niet realistisch.

3.6 Conclusie financiële continuïteit

Over het jaar 2016 was geen jaarrekening beschikbaar zo constateerde de inspectie in het vorige rapport. Hetzelfde geldt nu voor een (voorlopige) jaarrekening voor 2017. De EIUAS beroept zich op overmacht en stelt niet over deze gegevens te beschikken omdat ze in het bezit zijn van de FIOD of omdat ze weinig tot geen gegevens hadden. Dit betekent dat er al meerdere jaren achtereen geen inzage mogelijk is in het eigen vermogen, schuldpositie en de financiële resultaten van de instelling. De oordelen in het vorige rapport over de compleetheid en kwaliteit van de jaarrekeningen en over de drie standaard financiële kengetallen kunnen dus niet worden aangevuld c.q. bijgesteld.

Op basis van de door de EIUAS aangeleverde informatie tussen januari en april 2018 constateert de inspectie dat de onderbouwing van de begroting ontbreekt. Het is verder onvoldoende duidelijk hoe de cijfers in de begroting en meerjarenbegroting tot stand zijn gekomen en op basis waarvan deze zijn opgesteld. Ten eerste is de basis van de begrotingscijfers onduidelijk door het ontbreken van een administratie en toelichtingen. Ten tweede is de begroting historisch niet te vergelijken door het ontbreken van jaarrekeningen over voorgaande jaren en is die per jaar niet te vergelijken door verschil in opstelling naar collegejaar in plaats van kalenderjaar. Ten derde is de begroting niet realistisch omdat het aantal studenten na analyse aanzienlijk lager blijkt te zijn dan het genoemde aantal aanmeldingen. Ten vierde is er geen begrote balans en begrote staat van baten en lasten over 2018 beschikbaar. Door deze punten is de begroting niet deugdelijk, niet inzichtelijk en niet realistisch.

Bovenstaande betekent dat er onvoldoende informatie is om tot enig inzicht te komen in de financiële ontwikkelingen bij, en financiële positie van, de EIUAS. Daarbij heeft de FIOD haar onderzoek nog niet afgerond en is onduidelijk wat de uitkomsten hiervan betekenen voor de EIUAS. In het vorige inspectierapport oordeelde de inspectie dat de financiële continuïteit onzeker was. Deze onzekere situatie bestaat al sinds december 2016 en hier is sinds die tijd geen verandering gekomen. Omdat ook de ontvangen informatie hier geen verder inzicht in geeft, oordeelt de inspectie dat er onvoldoende waarborgen zijn voor financiële continuïteit van de EIUAS.

4 Bestuurlijke continuïteit

4.1 Inleiding

Doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in wat de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport (augustus 2017) betekenen voor de continuïteit van de EIUAS en er zo achter te komen of de continuïteit van de EIUAS gewaarborgd is. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bestuurlijke continuïteit.

De bijbehorende onderzoeksvraag is:

Is de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS gewaarborgd ?

Bestuurlijke continuïteit en hierbij horende elementen zoals die beschreven zijn in de Beleidsregel hebben te maken met de 'governance' van een organisatie. De 'governance' wordt in de verschillende bedrijfstakken/overheden anders omschreven en geoperationaliseerd, maar is net als continuïteit en bestendigheid gericht op het in stand houden van de organisatie, de lijn naar de toekomst, constantheid en duurzaamheid, waarbij er in de organisatie 'checks and balances' moeten zijn om dat te kunnen waarmaken. Daarbij heeft de inspectie voor dit onderzoek ingezoomd op de onderdelen 'bestendig bestuur' en 'bestendig beleid'.

Bij het onderwerp bestendig bestuur heeft de inspectie onder meer gekeken naar hoe het bestuur van de rechtspersoon eruitziet, hoe de bevoegdheden over het bestuur zijn verdeeld, en op welke wijze wordt voorzien in vervanging van bestuursleden. Daarnaast zijn ook de bestuurlijke activiteiten van andere bestuursorganen binnen de organisatie van belang. Deze vormen naast het stichtingsbestuur ook een deel van het bestuurlijk vermogen van de organisatie. Bij bestendig beleid kijkt de inspectie specifiek naar het beleid dat is gekoppeld aan de financiële continuïteit.

4.2 Bestendig bestuur

Net als voor het rapport in juli 2017 heeft de inspectie gekeken naar de ontwikkelingen en stand van zaken betreffende de verschillende bestuurlijke actoren bij de EIUAS. Hieronder komen aan de orde, het stichtingsbestuur, het CvB en de Raad van Toezicht (RvT). De informatie voor deze onderwerpen is opgevraagd in het plan van aanpak. Daarnaast is ook de aanvullende aangeleverde informatie gebruikt.

De EIUAS is een stichting. Het stichtingsbestuur is het bestuurlijke orgaan dat het recht heeft verkregen om graden te verlenen. Daarnaast kende de organisatie een College van Bestuur (CvB) dat werd benoemd door het stichtingsbestuur en verantwoordelijk was voor de dagelijkse leiding. Een Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het stichtingsbestuur. Zie ook bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van de inrichting van de organisatie.

Stichtingsbestuur

In het vorige inspectierapport staat beschreven dat drie van de vijf stichtingsbestuursleden vanaf december 2016 onder verdenking van fraude kwamen te staan (persoon A, B, C). Twee van de verdachten (persoon B en C) hebben de organisatie inmiddels verlaten. De derde persoon (persoon A) mag sinds het voorjaar van 2017 van de rechter geen bemoeienis meer hebben met de financiële en/of administratieve kwesties van de EIUAS en heeft sinds die tijd enkel onderwijs

inhoudelijke taken. Deze persoon maakt sindsdien ook geen deel meer uit van het stichtingsbestuur. In de zomer van 2017 is een nieuw bestuurslid als penningmeester toetreden tot het stichtingsbestuur (persoon F) en ook als zodanig geregistreerd in de Kamer van Koophandel (KvK). Naast de nog zittende stichtingsbestuursleden (persoon D en E) die geen verdachten waren in de fraudezaak kwam het aantal bestuursleden, zoals geregistreerd in de KvK, daarmee op drie te staan. De inspectie constateerde in het vorige rapport dat de organisatie in de praktijk voor meer dan een half jaar maar twee bestuursleden had. Dit is statutair mogelijk, maar de inspectie vindt dit in deze situatie te weinig is omdat stemmen kunnen staken of een situatie van handelingsverlegenheid of impasse kan ontstaan en voortduren. Daarnaast concludeerde de inspectie in het vorige rapport dat niet duidelijk was hoe het stichtingsbestuur eruit zag omdat vervanging van bestuursleden rommelig verliep in die periode.

Uit de bij het plan van aanpak geleverde achtergrondinformatie zoals stichtingsbestuursverslagen, maar ook uit gesprekken tussen stichtingsbestuur en de inspectie, blijkt dat vanaf juli 2017 binnen het stichtingsbestuur wordt gesproken over twee nieuwe kandidaten (persoon G en H) en over een wijziging van rollen binnen het stichtingsbestuur; het voorzitterschap zou overgaan van persoon D naar persoon F. Eén van de nieuw voorgedragen stichtingsbestuursleden zou penningmeester worden. Uit de verslagen van de stichtingsvergaderingen, blijkt dat de twee aspirant bestuursleden (personen G en H) in september 2017 zijn benoemd. Het is de inspectie niet duidelijk of dit statutair volgens de juiste procedures is verlopen. Daarnaast heeft het in de zomer van 2017 toetreden stichtingsbestuurslid (persoon F) samen met de voorgestelde kandidaten (persoon G en H) voorgesteld dat bestuurslid D en E moeten aftreden omdat zij, hoewel geen verdachten, in het bestuur zaten tijdens de fraudezaak : "Op deze manier wordt schoon schip gemaakt en kan de organisatie met frisse start door". Bestuurslid E onderschreef dit en wilde hier vrijwillig aan meewerken. Het andere bestuurslid wilde dit niet (persoon D).

Uit de achterliggende documentatie die met het plan van aanpak is meegestuurd in januari blijkt dat stichtingsbestuurslid D in het najaar van 2017 een blokkade heeft opgeworpen tegen het inschrijven bij de KvK van de persoon G en H als stichtingsbestuursleden. Ook al waren zij benoemd tijdens een stichtingsbestuursvergadering waarbij twee van de drie bestuursleden aanwezig waren. Tussenkost van een notaris heeft de blokkade niet verhinderd. Dit betekent dat de benoeming van stichtingsbestuurslid G en H niet is bekrachtigd. Daarnaast heeft bestuurslid D een rechtszaak aangespannen om alle bestuursleden die wel staan ingeschreven bij de KvK, zijnde stichtingsbestuurslid F en E, te ontslaan uit hun functie. De rechter heeft in februari van 2018 uitspraak gedaan en het verzoek van stichtingsbestuurslid D niet ingewilligd.

Uit de documentatie bij het plan van aanpak blijkt dat persoon G en H nog steeds niet officieel konden worden ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als stichtingsbestuurslid. Persoon G en H zijn sinds hun benoeming aan het werk geweest voor de organisatie en zich hiervoor ingezet. Persoon G is richting de inspectie en NVAO aanspreekpunt van het stichtingsbestuur geweest sinds december 2017.

In juni en begin juli 2018 blijkt uit aanvullende informatie dat stichtingsbestuurslid D samen met stichtingsbestuurslid E van mening zijn dat de benoeming van de

personen G en H als stichtingsbestuursleden tijdens de bestuursvergadering in de late zomer van 2017 niet geldig zou zijn. Onduidelijk is hoe de bestuurlijke verhoudingen in de praktijk zijn. De inspectie vernam op dat moment ook dat persoon G en één van de leden van de examencommissie de toegang tot het pand is ontzegd. Het stichtingsbestuur geeft tijdens de hoor en wederhoorprocedure in september 2018 aan dat dit niet het geval is en dat de betreffende personen de organisatie vrijwillig hebben verlaten en persoon G nooit stichtingsbestuurder is geweest. De inspectie heeft uit de informatie die in de winter en voorjaar van 2018 is ontvangen van de EIUAS wel vernomen dat persoon G bestuurslid is geworden, en dat alleen de inschrijving in de KvK nog niet geregeld was.

De inspectie concludeert op basis van het bovenstaande dat er geen vooruitgang is geboekt sinds het oordeel van de inspectie in het vorige inspectierapport als het gaat om de samenstelling van een nieuw stichtingsbestuur. Er is in de tussentijd sprake geweest van een patstelling en van conflicten binnen het bestuur. Het bestuur lijkt nog steeds bezig met zichzelf en niet met de organisatie. Van 'schoon schip' kan dan nog ook niet gesproken worden.

College van Bestuur/ Dagelijks bestuur

Als twee van de stichtingsbestuursleden (persoon B en C) in het voorjaar van 2017 uit beeld verdwijnen omdat zij verdachten zijn in de fraudezaak, verdwijnen daarmee ook twee CvB-leden omdat deze personen een dubbelrol vervulden. De twee andere CvB-leden stappen in het voorjaar van 2017 op. Tijdens een gesprek tussen de overgebleven stichtingsbestuursleden en de inspectie, in juni 2017, blijkt dat persoon A toch nog/weer als CvB-lid functioneert in de rol van rector. Ook blijkt dat er geen overeenstemming bestaat binnen het stichtingsbestuur voor de benoeming van nieuwe CvB-leden. De inspectie concludeerde in het vorige rapport daarom dat het CVB geen onderdeel is geweest van de 'checks and balances' in de organisatie omdat het niet als tegenkracht heeft gefunctioneerd.

Begin 2018 blijkt uit het plan van aanpak en de documenten die als achtergrondinformatie zijn meegestuurd dat nieuwe benoemingen van CvB leden een aantal keer mis zijn gelopen en dat de overgebleven CvB leden op non-actief zijn gesteld door het stichtingsbestuur en één van de leden in het najaar van 2017 geschorst wordt.

Uit het meegestuurde organogram, zie bijlage 3, in het plan van aanpak (januari 2018) blijkt dat niet meer gewerkt zal worden met een CvB, maar met een dagelijks bestuur dat bestaat uit drie directeuren. Dit dagelijks bestuur valt volgens het organogram, net als voorheen het CvB, onder het stichtingsbestuur. Uit de aanvullend ontvangen informatie van de EIUAS blijkt dat de directeuren begin 2018 zijn aangesteld. De persoon die wordt aangesteld als directeur Onderwijs & Beleid is dezelfde persoon die in september tijdens een stichtingsbestuursvergadering is benoemd als stichtingsbestuurslid maar niet als zodanig is ingeschreven in de KvK (persoon H) als gevolg van de boycot door stichtingsbestuurslid D.

In het plan van aanpak staat dat de nieuwe organisatiestructuur met een dagelijks bestuur van drie directeuren wordt opgenomen in de nieuwe statuten. Deze nieuwe statuten blijken eind april 2018 nog niet gereed te zijn.

Uit het organogram blijkt ook dat naast de drie directeuren een rectorsfunctie is geplaatst. Deze functie maakt geen deel uit van het dagelijks bestuur, terwijl deze

rectorsfunctie hiervoor wel deel uitmaakt van het CvB. De rectorsfunctie valt onder het stichtingsbestuur en op deze functie is nog steeds persoon A aangesteld, één van de personen die verdacht zijn in de fraudezaak. Het stichtingsbestuur van de EIUAS geeft desgevraagd aan dat de rector alleen adviserende taken heeft aangaande het onderwijs vanwege zijn vakinhoudelijke kennis en geen bestuurlijke-. Ook wordt door EIUAS aangegeven dat er geen overlap bestaat tussen de taken van de directeur Onderwijs & Beleid en de functie van de rector. Afwachting het strafrechtelijke onderzoek is de rector niet geschorst.

De inspectie is van mening dat een stichtingsbestuur een verdachte van zo'n beschuldiging zou moeten schorsen. De reden hiervoor is dat bestuurlijke verhoudingen binnen een bestuur en bestuurlijke organen voor een groot gedeelte gebouwd zijn op vertrouwen in elkaar. Als één van de voorheen stichtingsbestuurders en nu in de rol als rector verdachte is, is het vertrouwen in deze persoon beschadigd. Met name ook omdat de handelingen (delict) hebben plaatsgevonden binnen de instelling en vanuit de bestuurlijke functie waarin de verdachte zat (rector/lid van het stichtingsbestuur). Het vertrouwen in deze persoon is mogelijk ook beschadigd bij een bredere kring zoals studenten, medewerkers en de maatschappij. Ook dit zou een serieuze reden voor schorsing moeten zijn. Gezien de statuten is het stichtingsbestuur bevoegd de rector te schorsen.

Tijdens de hoor en wederhoorprocedure in september 2018 geeft het stichtingsbestuur aan dat de rector zich bezighoudt met onderwijs. Daarnaast is hij de stichter van de instelling en wordt door docenten, studenten én de maatschappij gezien als een 'spirituele leider'. Hij heeft binnen de instelling de meeste bagage en wil zijn kennis overdragen. De rector heeft zich jaren ingezet voor de instelling en de erkenning voor de master-studie is tijdens zijn functioneren als rector behaald, hij is met al zijn kwaliteiten een onmisbare persoon voor de instelling.

Het oordeel van de inspectie op dit punt wijzigt niet als gevolg van deze toelichting.

Raad van Toezicht

De inspectie constateerde in het vorige rapport dat de uitvoering van het interne toezicht door de RvT niet heeft geleid tot de 'checks and balances' die nodig zijn voor het behoud van continuïteit en bestendigheid van bestuur en beleid.

In de aan de inspectie in januari, februari en maart toegestuurde documenten wordt de rol van de RvT ten opzichte van het stichtingsbestuur niet duidelijk en lijkt de informatie zelfs tegenstrijdig:

- In het plan van aanpak dat de inspectie op 19 januari 2018 ontving wordt zowel een RvT en een stichtingsbestuur gepositioneerd. Net zoals in de laatst bekende versie van de statuten (laatstelijk gewijzigd op 14 juli 2015): "*Het stichtingsbestuur heeft tot taak de doelstellingen en de organisatie van de stichting vorm te geven. De Raad van Toezicht is belast met een toezichthoudende rol.*"
- In het EIUAS document Besturingsfilosofie van 26 februari 2018 staat: "*EIUAS bestaat organisatorisch uit de Raad van Toezicht, het dagelijks bestuur (bestaande uit drie directeuren), opleiding managers en de diensten.... Het stichtingsbestuur vervult tijdelijk de taak van de Raad van Toezicht, tot dat er een RvT is ingericht die zijn taken naar behoren kan uitoefenen.*" Het orgaan 'stichtingsbestuur' wordt niet genoemd als zijnde een onderdeel van de organisatie, en wordt alleen genoemd als tijdelijke vervanger van de RvT.

- In aanvullende vragen van de inspectie aan de EIUAS wordt gevraagd naar de rol van het stichtingsbestuur en de RvT. Hierop antwoordt de EIUAS: "*Het stichtingsbestuur blijft alle taken en verantwoordelijkheden, die rechtens haar toekomen, vervullen, uitgezonderd het financieel en bestuurlijk toezicht op het dagelijks bestuur, deze wordt statutair overgedragen aan de onafhankelijke toezichthoudende orgaan (RvT)*".

In de hoor en wederhoorprocedure geeft het stichtingsbestuur aan dat de RvT een volledig gescheiden controleorgaan is ten opzichte van het stichtingsbestuur.

De inspectie is van mening dat dit formeel volgens de statuten uit 2015 klopt, maar dat uit de aangeleverde informatie in winter en voorjaar van 2018 over de verhouding tussen RvT en stichtingsbestuur onduidelijk is wat de rol van de RvT is ten opzichte van het stichtingsbestuur. Het oordeel van de inspectie op dit punt wijzigt daarom niet.

Conclusie bestendig bestuur

De inspectie constateerde in het vorige rapport dat de EIUAS in de periode van januari 2017 tot en met juni 2017 geen bestendig bestuur had. Het was niet duidelijk hoe het bestuur van de rechtspersoon eruit zag, er waren onvoldoende 'checks and balances' waardoor er binnen de organisatie onvoldoende tegenkrachten evenwicht konden bieden. Er waren te veel afhankelijkheden tussen de verschillende organen (het stichtingsbestuur en het CvB) van de organisatie en tussen personen binnen die organen.

De samenstelling van het stichtingsbestuur zoals geregistreerd in de KvK is sinds juli 2017 niet veranderd. Toch is er veel gebeurd binnen het stichtingsbestuur; er zijn twee aspirant bestuursleden benoemd tijdens een bestuursvergadering maar dit lidmaatschap is niet bekrachtigd geworden in de KvK als gevolg van weerstand van één van de bestuursleden; er is een rechtszaak geweest om twee bestuursleden uit hun functie te laten zetten en er is opnieuw onenigheid in het bestuur over benoemingen en koers die de organisatie moet varen. Dit betekent dat onduidelijk is wie deel uitmaken van het stichtingsbestuur, dat de diverse partijen constant strijden over wie legitieme beslissingen kan nemen, maar ook dat fracties van wisselende samenstelling zijn. Dit maakt het stichtingsbestuur als bestuursorgaan van een rechtspersoon hoger onderwijs vleugellam en zonder slagkracht. Het heeft ook effect op de sturing van de organisatie door het nieuw ingestelde algemeen bestuur. Hoe groot hun handelings- en beslissingsvermogen is, is daarmee niet te zeggen.

De RvT functie wordt momenteel ingevuld door het Stichtingsbestuur. Onduidelijk is wat dit betekent en wat de rolverdeling tussen RvT en Stichtingsbestuur is en moet worden. De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen stichtingsbestuur, RvT en algemeen bestuur is onvoldoende duidelijk en is ook nog niet vastgelegd in nieuwe statuten. Daarmee kan ook niet worden vastgesteld of en hoe de scheiding tussen bestuur en toezicht is geregeld.

De inspectie concludeert dat er in de periode juli 2017 tot en met april 2018 geen bestendig bestuur is geweest. Hoewel de inspectie goede wil en veel inzet heeft gezien binnen de EIUAS, heeft daadwerkelijke invulling en werking van een goede besturing niet plaats gevonden.

4.3

Bestendig financieel beleid

De inspectie concludeerde in het vorige rapport dat de EIUAS in de afgelopen jaren geen bestendig financieel beleid voerde omdat het stichtingsbestuur zich onvoldoende financieel had verantwoord en dat het inzicht in de financiële situatie in elk geval de laatste paar jaren onvoldoende was. Hierdoor kon het stichtingsbestuur in onvoldoende mate (financiële) ontwikkelingen monitoren en analyseren. Dit betekende dat risico's onvoldoende waren ingeschat en geen passende maatregelen waren genomen die van belang zijn voor een (onderwijs)organisatie.

Net als voor het rapport in juli 2017 heeft de inspectie specifiek gekeken naar het financiële beleid als ondersteuning van de financiële continuïteit. Daarbij heeft de inspectie als verdieping op de uitkomsten uit het vorige rapport uitvraag gedaan naar met name het systeem van analyses en monitoring van de financiën en hoe wordt omgegaan met financiële risico's.

In de volgende alinea's wordt beschreven welke stappen de EIUAS aangeeft te hebben genomen sinds het vorige inspectierapport en welke voornemens zij nog heeft. Vervolgens beschrijft de inspectie een aantal bevindingen ten aanzien van de ontwikkelingen op het vlak van financieel beleid.

Uit de ontvangen informatie blijkt dat de EIUAS sinds de zomer van 2017 de volgende stappen heeft ondernomen op het vlak van financieel beleid:

- De EIUAS heeft een procesbeschrijving bedrijfsvoering opgesteld waarin onder meer het proces rondom analysering en monitoring van de financiën staat beschreven.
- De EIUAS heeft een nieuwe applicatie aangeschaft om alle financiële gegevens bij te houden (exact online). Dit gebeurt sinds 15-11-17.
- De EIUAS geeft aan dat afspraken zijn gemaakt over de controle van de jaarrekeningen. Dit moet resulteren in een controleverklaring.
- In de kaderbrief 2017-2018 is een planning- en controlcyclus (P&Ccyclus) geschetst waarbij wordt ingegaan op strategisch, tactisch en operationeel niveau.
- In de begroting 2017-2018 en in de kaderbrief 2017-2018 wordt een aantal risico's genoemd. Desgevraagd heeft de EIUAS de genoemde risico's toegelicht en aangegeven hoe zij om zal gaan met deze risico's.

De EIUAS geeft aan de volgende voornemens te hebben op het gebied van de financiële administratie:

- De RvT zal conform de code goed bestuur in het hoger onderwijs onderzoek doen naar en goedkeuring moeten geven aan de balans en staat van baten en lasten. Deze goedkeuring wordt opgenomen in het jaarverslag.
- De directeur Onderwijs & Beleid krijgt met ingang van september 2018 de integrale verantwoordelijkheid voor de opleidingen. Expliciet onderdeel daarvan is de financiële sturing.
- De aan te stellen bedrijfseconomisch medewerker (BEM) zal een belangrijke rol hebben bij de werkzaamheden in het kader van de financiële administratie. De BEM is geplaatst in de afdeling bedrijfsvoering. De BEM valt onder directe aansturing van de Algemeen Directeur.
- De EIUAS geeft aan dat in de kaderbrief en begroting een continuïteitsparagraaf met verwachtingen en risicobeheersmaatregelen zal worden opgenomen.

De inspectie is van mening dat een aantal punten in het financiële beleid niet consistent zijn en onvoldoende waarborgen omvat. Het gaat om de volgende punten:

- Uit de toegestuurde informatie wordt niet duidelijk met welk administratiekantoor afspraken zijn gemaakt. De toegestuurde 'engagementletter' (opdrachtaanvaarding) is namelijk onvolledig. Zo staat er geen titel, logo, KvK-nummer of adres van het administratiekantoor op. Ook blijkt uit de 'engagementletter' niet welke afspraken zijn gemaakt.
- In het plan van aanpak wordt aangegeven dat afspraken zijn gemaakt met een extern bedrijf rondom controle van de jaarrekeningen wat gaat resulteren in een controleverklaring. Op de vraag van de inspectie welk bedrijf dit betreft, wordt de naam van het administratiekantoor gegeven. Omdat een administratiekantoor geen controleverklaring kan afgeven zoals een beëdigd en geregistreerd accountant dat wel kan, betekent dit dat er formeel geen opdracht is gegeven tot controle van de jaarrekeningen.
- De inspectie ziet in de aangeleverde documenten weinig informatie over een administratieve organisatie & interne controle (AO/IC). Er is geen op deze organisatie toegespitste informatie over de opzet van financiële administraties en andere controleaspecten zoals functiescheiding.
- De beschrijvingen van de processen zijn minimaal en verstrekken onvoldoende inhoudelijke informatie om de procesopzet te beoordelen. De aangeleverde beschrijvingen zijn algemeen theoretisch en niet op de EIUAS toegesneden en op belangrijke punten zeer onlogisch. Een voorbeeld hiervan is de positie van de Financieel Directeur en de Directeur Onderwijs en Beleid. Deze laatste zou verantwoordelijk worden voor de financiële kant van de opleiding. De taken en verantwoordelijkheden van de verschillende directeuren zijn niet duidelijk afgebakend. De genoemde managementrapportages worden niet verder toegelicht.
- De niveaus in de planning- en controlcyclus lijken in de plannen deels met elkaar verbonden. Een deel van de plannen die genoemd worden in de P&C cyclus zijn aanwezig. Een aantal andere plannen moet nog worden opgesteld, zoals een opleidingsplan. Daarnaast moet de daadwerkelijke uitvoering van deze plannen op de verschillende niveaus nog plaatsvinden. Dan zal ook de verbinding tussen de verschillende niveaus moeten blijken en daarmee de stevigheid van het P&C bouwwerk.
- De inspectie concludeert dat het risicomanagement ad hoc is. Er is geen duidelijke opzet en werking van een systeem van risicobeheersing.
- De inspectie concludeert dat de instelling ten aanzien van de monitoring en analyse van financiën is gestart met een voorgenomen opzet. Dit laat zien dat de organisatie tracht zichzelf op te pakken, volgens de juiste stappen, maar dat ontwikkelingen langzaam gaan. Niet duidelijk is of de organisatie hierin vertraagd wordt door de onduidelijkheden die er zijn op bestuurlijk vlak. Het FIOD-onderzoek zou hier geen vertragende factor mogen zijn.

Conclusie bestendig beleid

De inspectie concludeert dat er aanzetten zijn voor financieel beleid. Zo is er de aanschaf van een nieuwe financiële applicatie en eerste aanzet voor een procesbeschrijving bedrijfsvoering en een P&C-cyclus. Er is desgevraagd een aantal risico's in kaart gebracht en er zijn voornemens voor het verder vormgeven van de financiële administratie. De inspectie is van mening dat een aantal punten in het financiële beleid nog niet consistent zijn of nog onvoldoende waarborgen omvatten. Te noemen zijn de ontbrekende opdracht tot controle van de jaarrekeningen,

onvoldoende AO/IC en theoretische procesbeschrijvingen. Het financiële beleid is daarmee niet zodanig stevig en standvastig dat met voldoende zekerheid verwacht kan worden dat uitvoering goed zal slagen. Dit geldt voor de planning- & controlcyclus en de AO/IC die in aanzet aanwezig zijn. Het betreft vooral de opzet van losse onderdelen van het beleid zonder dat de consistentie tussen deze onderdelen voldoende duidelijk wordt. Onduidelijk is welke financiële informatie het bestuur heeft om op te sturen. Als de organisatie intern geen financiële informatie heeft kan daar ook niet op gestuurd worden.

4.4 Conclusie bestuurlijke continuïteit

De inspectie concludeerde in het eerdere rapport dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS in de toen onderzochte periode van januari tot eind juni 2017 niet op orde was. De inspectie concludeert dat er in de periode tot eind juni 2018 geen bestendig bestuur is geweest en een gebrek aan voortgang in de samenstelling van het stichtingsbestuur als gevolg van interne conflicten. De nieuwe organisatiestructuur is nog onduidelijk, waardoor taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende bestuursorganen niet helder zijn. Dit is mogelijk het gevolg van bestuurlijke situatie.

Ten aanzien van het financiële beleid is de inspectie van mening dat een aantal punten nog niet consistent zijn of nog onvoldoende waarborgen omvatten. Het financiële beleid is daarmee niet zodanig stevig en standvastig dat met voldoende zekerheid verwacht kan worden dat uitvoering goed zal slagen. Tezamen leidt dit tot de conclusie, net als in het vorige rapport, dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS niet is gewaarborgd.

4.5 Aanvullende informatie na de onderzoeksperiode

Tijdens het overleg van de instelling met de inspectie op 27 september 2018 zijn de volgende feitelijke ontwikkelingen door de het stichtingsbestuur benoemd:

- Stichtingsbestuur: in juli 2018 is bestuurder F afgetreden en bestuurder I benoemd. Het instellingsbestuur heeft bestuurder I in de KvK ingeschreven als stichtingsbestuurder. Bestuurder I is docent op de EIUASE.
- Algemeen bestuur: in de zomer van 2018 hebben de drie directeuren die gezamenlijk het dagelijks bestuur vormden de organisatie verlaten. Het stichtingsbestuur heeft nadien besloten weer met een CvB in plaats van een algemeen bestuur te gaan werken. Het stichtingsbestuur geeft aan drie nieuwe CvB-leden te hebben benoemd.
- Examencommissie: er is een nieuwe voorzitter van de examencommissie aangesteld. Ook zijn er twee nieuwe leden aangesteld, zo geeft het stichtingsbestuur aan. [De inspectie concludeert uit de vergelijking van de namen van de leden van de examencommissie daarmee dat vier leden in de zomer van 2018 uit de examencommissie zijn getreden.]

5 Naleving bepalingen over onderwijs, examens en vooropleidingseisen

5.1 Inleiding

De derde onderzoeksvraag van dit rapport is:

Is de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, registratie, het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen gewaarborgd?

In dit hoofdstuk geeft de inspectie weer wat de ontwikkelingen bij de EIUAS betekenen voor de naleving van de hierboven genoemde aspecten. Bij het vorige inspectieonderzoek is niet naar deze nalevingsonderwerpen gekeken omdat de aanleiding op dat moment enkel de continuïteit van de instelling betrof. Nu de bestuurlijke situatie langer duurt zou deze situatie zijn reflectie kunnen hebben op de naleving andere dan bestuurlijke en financiële zaken. Daarom zijn deze nalevingsonderwerpen meegenomen in dit onderzoek.

5.2 Kwaliteitszorg en registratie

Het artikel in de WHW over de kwaliteitszorg, 1.18, stelt dat het instellingsbestuur zorg draagt voor een regelmatige beoordeling van de kwaliteit, mede door onafhankelijke deskundigen, van de instelling en opleidingen. De masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging is in 2015 is geaccrediteerd. De inspectie heeft de EIUAS daarom niet om informatie gevraagd over dit onderwerp.

De opleiding Islamitische Geestelijke Verzorging is sinds 2015 geregistreerd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (Croho). De artikelen in de WHW over de registratie (6.13 tot en met 6.15 WHW) hebben betrekking op deze registratie. Verdere uitvraag over dit onderwerp bij de instelling was daarom niet nodig.

Dit betekent dat de onderdelen kwaliteitszorg en registratie niet worden meegenomen in de beoordeling van het onderzoek. De EIUAS is daarom alleen gevraagd naar de stand van zaken bij de onderwerpen onderwijs, examens en vooropleidingseisen.

5.3 Onderwijs, examens en vooropleidingseisen.

Ook deze onderwerpen moest de instelling beschrijven in het plan van aanpak. Daarnaast is desgevraagd aanvullende informatie ontvangen. De drie elementen zijn beoordeeld op de manier waarop dat ook bij de toetredingsprocedure is gedaan door de inspectie. Daarbij wordt onderzocht of de wetsartikelen over de onderwerpen op een juiste wijze terugkomen in de OER. Daarnaast kijkt de inspectie of de examencommissie in opzet functioneert zoals door de wet wordt voorgeschreven. In dit onderzoek is niet getoetst of de daadwerkelijke uitvoering ook werkt zoals is beoogd. Dit zou deel uitmaken van mogelijk vervolgonderzoek.

5.4 OER

De inspectie heeft in januari 2018 een versie van de OER voor studiejaar 2017/2018 ontvangen en in maart 2018 een nieuwe versie van dezelfde OER. Deze laatste is beoordeeld. De inspectie heeft geen vergelijking gemaakt tussen de OER die in 2018 is ontvangen met de OER die de inspectie in 2015 ontving in de

toetredingsprocedure. De nieuwe OER is getoetst op dezelfde punten als de OER in 2015. Hieruit komt het volgende naar voren:

De nieuwe OER is begin 2018 goedgekeurd door de medezeggenschapsraad en op de nieuwe website geplaatst. Hiermee is deze openbaar. De volgende voorgeschreven onderdelen zijn in de OER opgenomen:

- De eindkwalificaties voor de masteropleiding. Hierbij wordt ook aangegeven welke vakken bijdragen aan welke eindkwalificaties.
- De studielast van de opleiding en elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden.
- De inrichting en de beoordeling van praktische oefeningen. In de studiehandleiding stagehandleiding HBO master IGV 2017 staat dit verder beschreven.
- De geldigheidsduur van tentamens/examens.
- De volgorde waarin en de tijdvakken waarbinnen tentamens/examens moeten worden afgelegd. Ook het aantal maal per jaar dat tentamens kunnen worden afgelegd, is vermeld.
- Gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden (EVC), vrijstelling kan verlenen voor het afleggen van een of meer tentamens.
- Hoe de studievoortgang wordt bewaakt.
- De toelatingseisen voor de master.
- De praktische voorbereiding op de beroepsvereisten.

Uit de meegestuurde documentatie en vervolgvragen blijken een aantal punten nog onduidelijk:

- Het blijkt niet of de meest recente versie OER is vastgesteld door het instellingsbestuur. In de ontvangen verslagen van het CvB of stichtingsbestuur staat hierover niets opgenomen. De nieuwe OER is eind april 2018 op de nieuwe website van de EIUAS geplaatst.
- De vakken in de OER komen op één vak na overeen met de vakken die worden weergegeven op de lijst van docenten en de handleidingen die zijn toegestuurd. In de OER wordt het vak Organisatie en Management voor Geestelijk Verzorgers genoemd. Voor dit vak is geen handleiding ontvangen. Op de lijst van docenten komt juist het vak Topics in Geestelijke Verzorging voor. Van dit laatste vak bestaat ook een handleiding. Onduidelijk is wat dit voor de studenten betekent.
- Uit de OER blijkt niet of de tentamens/examens mondeling, schriftelijk of anders moeten worden afgelegd. Dit blijkt wel duidelijk uit de verschillende studiehandleidingen die per vak zijn opgesteld. De OER verwijst echter niet naar deze handleidingen.

De laatste twee punten maken deel uit van de onderzoeksopzet van de NVAO en mogelijk wordt hierop teruggekomen in het NVAO rapport.

De extra borgingsmaatregel aangaande vooropleidingseisen die de inspectie verzocht tijdens de toetreding (2015) is desgevraagd pas in februari 2018 in de OER opgenomen. Opvallend is dat dit nu pas op verzoek van de inspectie wordt gedaan. De in 2015 gemaakte, schriftelijk bevestigde, afspraak tussen inspectie en de instelling is daarmee niet eerder nagekomen dan in 2018.

Bovenstaande maakt duidelijk op welke punten de WHW wordt nageleefd en waar nog onduidelijkheden zijn. Het betreft echter alleen een plantoetsing. De inspectie

weet daarmee niet of deze punten in de uitvoering worden nageleefd en in welke mate.

5.5 Examencommissie

De volgende elementen ten aanzien van het onderwijs en de examens worden nageleefd:

- De examencommissie is benoemd door het instellingsbestuur. In het geval van de EIUAS is dat het CvB geweest.
- Tenminste één lid van de examencommissie is benoemd uit leden van het personeel die belast zijn met het verzorgen van onderwijs in de opleiding.
- De examencommissie heeft richtlijnen opgesteld voor het beoordelen van tentamens.
- De examencommissie heeft richtlijnen opgesteld op grond waarvan zij vrijstellingen kan verlenen voor het afleggen van één of meer tentamens.
- De examencommissie heeft regels opgesteld met betrekking tot de goede gang van zaken tijdens tentamens en te nemen maatregelen in bijvoorbeeld geval van fraude door studenten.
- Er zijn vijf examinatoren aangewezen door de examencommissie. De benoemingsdocumenten zijn opgesteld op 1 oktober 2017 en de examinatoren zijn benoemd tot 31 augustus 2018. Zie ook hieronder.
- De aanvullende eis die de inspectie bij toetreding heeft gesteld voor het onafhankelijk invullen van de beoordelingsformulieren van de scriptie door de begeleiders is opgenomen in de studiehandleiding voor het afstudeeronderzoek.

Vervolgens is er een aantal vereisten voor de examencommissie die niet op orde zijn:

- De individuele leden van de examencommissie zijn benoemd voor maximaal 4 jaar zoals blijkt uit hun benoemingsdocumenten. In het handboek examencommissies wordt over een benoemingsperiode van 1 jaar gesproken. Dit is niet consistent.
- Aan de inspectie zijn er door de EIUAS kopieën van getuigschriften (uit 2015 en 2016) beschikbaar gesteld van vijf studenten. Van één van die vijf getuigschriften (uit 2016) was geen getekende versie te achterhalen, volgens de EIUAS. De inspectie vindt het een slechte zaak dat niet alle ondertekende getuigschriften te vinden zijn. Het getuigschrift heeft immers een functie in de maatschappij en wordt het bijvoorbeeld bij sollicitaties gebruikt met een mogelijke verificatie door potentiële werkgevers. Ook in geval van verlies, naamswijziging of geslachtsverandering zou een student op z'n minst een verklaring van afgelegd examen moeten kunnen ontvangen van de EIUAS. Des te meer noodzakelijk is het dat een onderwijsinstelling een deugdelijke administratie inricht en in stand houdt. Dat is door deze bevinding twijfelachtig.

Ten derde zijn er punten die voor de inspectie onduidelijk zijn. Deze punten maken deel uit van de onderzoeksopzet van de NVAO en mogelijk wordt hierop teruggekomen in het NVAO rapport.

- De inspectie heeft geen verslag van de examencommissie over studiejaar 2016-2017 ontvangen. Wel een besluitenlijst over de genomen besluiten van de examencommissie in de periode september 2017 tot en met december 2017.
- De benoemingsdocumenten van de examinatoren zijn niet ondertekend. Er zijn vijf benoemingsdocumenten waarin examinatoren zijn aangewezen door de examencommissie.

- Niet bekend is of de examinatoren de examencommissie gevraagde inlichtingen verstrekken. Dit blijkt ook niet uit een verslag van de examencommissie.
- Van de benoemingsdocumenten van de vijf examencommissieleden zijn er maar drie getekend. In de notulen van de CvB vergadering van september 2017 wordt wel melding gemaakt van het benoemen van examencommissieleden maar wordt niet concreet genoemd wie er benoemd zijn.

In dit stadium heeft alleen een plantoetsing plaatsgevonden en geen toets naar de uitvoering van de vereisten voor de examencommissie. Daarom zijn er een aantal punten die de inspectie niet kan beoordelen op basis van het onderzoek dat is uitgevoerd. Deze punten maken deel uit van de onderzoeksopzet van de NVAO en mogelijk wordt hierop teruggekomen in het NVAO rapport. Het gaat om de volgende punten:

- Het is niet bekend of en zo ja hoe specifieke richtlijnen worden nageleefd. Het gaat om de volgende richtlijnen:
  - Richtlijnen beoordelen tentamens;
  - Richtlijnen verlenen vrijstellingen;
  - Regels met betrekking tot de gang van zaken tijdens examens en het nemen van maatregelen in geval van fraude door studenten.
- Stelt de examencommissie op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad?
- Borgt de examencommissie de kwaliteit van de tentamens en examens?
- Draagt het instellingsbestuur er zorg voor dat voldoende is gewaarborgd dat de examencommissie onafhankelijk en deskundig functioneert?
- Worden studenten tijdens hun studie in de gelegenheid gesteld om te gaan voldoen aan de beroepsvereisten?

5.6

Conclusie bepalingen onderwijs, examens en vooropleidingseisen

Het is positief dat een groot aantal wettelijke vereisten die gaan over het onderwijs, de examens en de vooropleidingseisen in de OER zijn opgenomen en geregeld worden door of omtrent de examencommissie. Een aantal punten worden niet nageleefd en er zijn een aantal punten waarop voorsnog niet duidelijk is of de WHW wordt nageleefd.

De punten ten aanzien van de OER die nu niet worden nageleefd, vormen afzonderlijk geen groot probleem. In een organisatie met processen waarin voldoende lerend vermogen is verankerd en voldoende waarborgen voor bestuurlijke continuïteit, zijn dit punten die in principe relatief gemakkelijk kunnen worden opgelost en of opgepakt. In het geval van de EIUAS is in dit stadium niet te beoordelen of deze punten gemakkelijk zijn aan te passen.

Op basis van het onderzoek dat is uitgevoerd kan de inspectie een aantal punten over de examencommissie beoordelen, een aantal andere punten kunnen echter nog niet worden beoordeeld.

De inspectie kan de vraag of de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen is gewaarborgd, op dit moment niet beantwoorden.

6 Eindconclusie

6.1 Inleiding

De inspectie concludeerde in juli 2017 dat de financiële continuïteit van de EIUAS onzeker is en dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS in de periode tot eind juni 2017 niet op orde was. Er was in die periode geen bestendig bestuur en in de jaren daarvoor was geen bestendig financieel beleid gevoerd. De inspectie concludeerde daarom dat de continuïteit van deze rechtspersoon voor hoger onderwijs op dat moment zeer fragiel was.

De EIUAS is na het vorige inspectierapport onder verscherpt toezicht gesteld. De inspectie heeft in die periode verder onderzoek gedaan. Doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in wat de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport betekenen voor de continuïteit van de EIUAS en voor de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De onderzoeksvragen zijn als volgt geformuleerd:

1. Is de financiële continuïteit van de EIUAS gewaarborgd ?
2. Is de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS gewaarborgd ?
3. Is de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, registratie, het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen gewaarborgd?

Hieronder worden de antwoorden op deze vragen beschreven en wordt afgesloten met een eindconclusie en een aantal opmerkingen omtrent het vervolg van dit onderzoek.

Is de financiële continuïteit van de EIUAS gewaarborgd?

Over de jaren 2016 en 2017 is geen jaarrekening beschikbaar en ontbreekt het aan een financiële administratie. Het is onvoldoende duidelijk hoe de cijfers in de begroting en meerjarenbegroting tot stand zijn gekomen en op basis waarvan deze zijn opgesteld. Omdat er geen gerealiseerde cijfers zijn, kan geen aansluiting gemaakt worden tussen begrotingen en verantwoordingen. Ook een begrote balans en begrote staat van baten en lasten is niet beschikbaar.

Dit betekent dat er onvoldoende informatie is om tot conclusies te kunnen trekken over de financiële continuïteit en de continuïteit dus wederom onzeker is. Omdat deze situatie al sinds december 2016 bestaat, oordeelt de inspectie dat er onvoldoende waarborgen zijn voor financiële continuïteit.

Is de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS gewaarborgd?

In de periode juli 2017 tot en met april 2018 is er geen bestendig bestuur geweest, de nieuwe organisatiestructuur kent nog onduidelijkheden en het financiële beleid is niet zodanig stevig en standvastig dat met voldoende zekerheid verwacht kan worden dat uitvoering goed zal slagen.

Op basis van bovenstaande oordeelt de inspectie dat de bestuurlijke continuïteit van de EIUAS niet is gewaarborgd.

Is de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, registratie, het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen gewaarborgd?

De inspectie kan de vraag of de naleving van hetgeen bij of krachtens de wet is bepaald ten aanzien van het onderwijs en de examens en de vooropleidingseisen is gewaarborgd, op dit moment niet beantwoorden.

Er zijn een aantal punten waarop de WHW wordt nageleefd en een aantal punten waarop dat niet het geval is. Daarnaast zijn er een aantal punten nog niet te beoordelen omdat het onderzoek een plantoetsing betrof. Voor onderzoek naar de nalevingspraktijk is het te vroeg.

6.2

Waarborgen voor continuïteit

Op basis van het verkregen inzicht in de ontwikkelingen bij de EIUAS sinds het vorige inspectierapport oordeelt de inspectie dat de continuïteit van de EIUAS niet is gewaarborgd, waar dit in het vorige rapport nog als fragiel werd beoordeeld. Over de waarborgen voor de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen kan de inspectie nog geen oordeel geven.

Bijlage 1 Op te nemen onderdelen in het plan van aanpak

- Financiële continuïteit
  - jaarverslagen,
  - balans en staat van baten en lasten 2017
    - vorderingen
    - schulden
    - banksaldi
  - begroting 2017 en meerjarenbegroting
    - aantal fte
    - aantal studenten
    - collegegeld
  - kwaliteit jaarrekeningen, aanpak om te komen tot een deugdelijke boekhouding/ financiële administratie
  - controle van de jaarrekening
  - continuïteitsparagraaf
  - goedkeuring raad van toezicht aan balans en staat van baten en lasten
- Bestuurlijke continuïteit
  - bestendig financieel beleid
    - analyses en monitoring van de financiën
    - financiële risico's
  - bestendig bestuur
    - stichtingsbestuur
    - college van bestuur
    - raad van toezicht
    - besturing en Planning & Control
    - checks and balances
    - verantwoording
    - statuten
- Naleving
  - beroepsvereisten
  - toelating studenten
  - diploma's
  - examencommissie
  - OER
- WNG

Bijlage 2 Inrichting van de organisatie EIUAS vanaf 2015

Volgens de statuten, laatstelijk gewijzigd op 14 juli 2015, bestaat de organisatie van de stichting EIUAS onder meer uit:

- a. Het stichtingsbestuur, bestaande uit 2 tot 11 leden;
- b. De Raad van Toezicht (RvT), bestaande uit 3 tot 5 leden;
- c. Het College van Bestuur (CvB), bestaande uit 2 tot 5 leden.

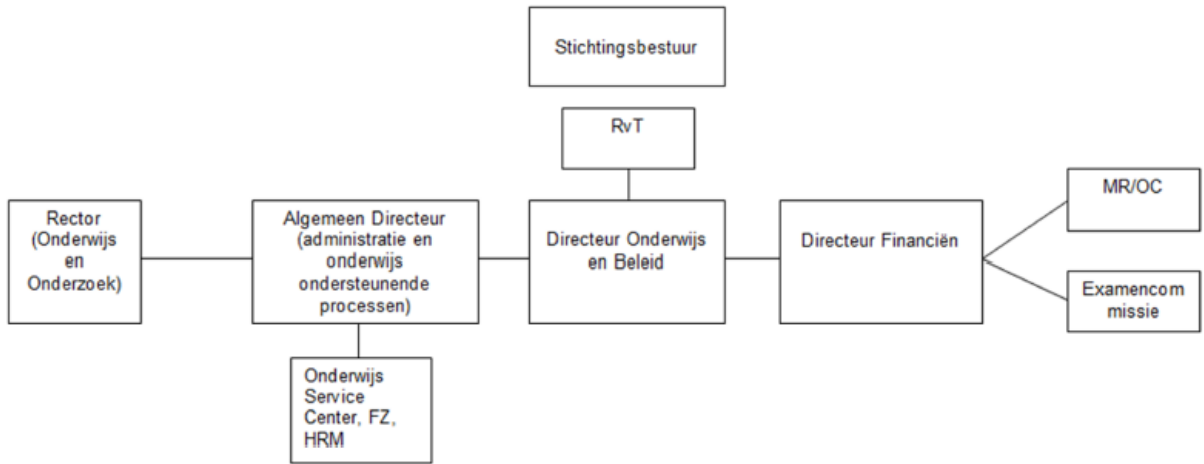
In de statuten staat verder dat de stichting ten doel heeft één of meer instellingen op te richten en in stand te houden die onderwijs – met name wetenschappelijk onderwijs – aanbieden en wetenschappelijk onderzoek verrichten met bijzondere aandacht voor de belangen en behoeften van de Europese islamitische gemeenschap op basis van zowel traditie van de islamitische godsdienstwetenschappen als de westerse academische traditie en haar diverse disciplines. Tevens stelt de stichting zich ten doel om hoger onderwijs te verzorgen dat voorziet in de specifieke behoeften van de islamitische gemeenschap in Europa.

Het stichtingsbestuur is belast met het besturen van de stichting alsmede met het benoemen en het schorsen van leden van het College van Bestuur (CvB), en het goedkeuren van begroting en jaarrekening. Het CvB is primair verantwoordelijk voor het beleid, het beheer en de dagelijkse leiding van de onderwijsinstelling. De Raad van Toezicht (RvT) heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het stichtingsbestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting. De leden van de RvT worden benoemd en ontslagen door het stichtingsbestuur op voordracht van het CvB. Leden van het CvB kunnen niet tegelijkertijd lid zijn van de RvT. Leden van de RvT kunnen niet tegelijkertijd lid zijn van het stichtingsbestuur. Het is na de wijzigingen van de statuten begin 2015 wel mogelijk dat leden van het stichtingsbestuur ook lid zijn van het CvB.

In 2015 heeft de organisatie de masteropleiding Islamitische Geestelijke Verzorging laten accrediteren door de NVAO door middel van een zogenaamde verzwaarde toets nieuwe opleiding. Vervolgens heeft de inspectie op basis van een toetredingsonderzoek de Minister geadviseerd en heeft de Minister de organisatie toestemming gegeven voor het verlenen van graden in het hoger onderwijs. Deze procedure is conform de beleidsregel graadverlening hoger onderwijs. Om ook een bacheloropleiding aan te kunnen bieden, heeft de stichting in 2016 een toets nieuwe opleiding ingediend bij de NVAO. Hierover is nog geen besluit genomen door de NVAO.

Bijlage 3 Organogram EIUAS 2018

Bijlage 4 Documentatie

Ontvangen op 23 maart 2018 van de EIUAS

- Getuigschriften 4X
- Engagementletter

Ontvangen op 16 maart 2018 van de EIUAS

- Agenda overlegvergadering 10-2-1018
- 2017-2018 supervisiegid
- Begroting ingediend aan NVAO 2015
- Begroting master IGV deeltijd 0q7-2018
- Benoeming voorzitter Examencommissie ondertekend
- Besturingsfilosofie Europe Islamic University of Applied Sciences
- Concept agenda vergadering CvB 3-10-2017
- Concept agenda vergadering CvB 20-9-2017
- Benoeming examencommissie 2X
- Functiescheiding van de financiële kolom
- Getuigschrift 1X
- ING bankoverzicht van 2015, 1-1-2016 tot 31-12-2017
- Notulen vergadering CvB 20-09-2017
- Notulen vergadering CvB 3-10-2017
- OER hbo-master IGV 2017-2018
- Overzicht docenten 2017-2018 master deeltijd IGV
- PvA antwoorden nav extra vragen
- RB Rotterdam 2018-02-26 Beschikking 2018-02-23 doss XXXXXX
- RB Rotterdam 2018-02-26B aan PB bij beschikking 2018-02-23 doss XXXXXX
- SH afstudeeronderzoek hbo-master IGV 2017
- SH CS maatschappelijke activering en gezinsbegeleiding 2017
- SH geestelijke verzorging als beroep 2017
- SH islamitische jurisprudentie voor geestelijk verzorgers in een Europese context 2017
- SH Methoden en vaardigheden praktijkonderzoek 2017
- SH professionele gespreksvoering bij IGV 2017
- SH stagehandleiding HBO-Master IGV 2017
- SH toegepaste psychologie 2017
- SH topics in IGV 2017
- SH vergelijkende godsdienstwetenschappen 2017
- Toetsbeleid HBO-masteropleiding IGV deeltijd 2017-2018

Ontvangen op 19 januari 2018 van de EIUAS

- Begroting 2017-2018
- Kaderbrief 2017-2018
- Plan van aanpak
- instellingsplan
- Procesbeschrijving bedrijfsvoering
- Procesbeschrijving onderwijs
- Oer hbo master
- Oer hbo bachelor
- Handboek curriculumcommissies
- Handboek examencommissie

- Handboek opleidingscommissie en MR
- Handboek Surveilleren
- Handboek Toetscommissies
- Stagehandleiding afrondende stage tbv bachelor
- Stagehandleiding beroepsoriënterende stage tbv bachelor
- Stagehandleiding snuffelstage tbv bachelor
- Studiehandleiding afstudeeronderzoek tbv bachelor
- Toetsbeleid tbv bachelor
- Notulen bestuursvergadering 29 juni 2017
- Notulen bestuursvergadering 15 september 2017
- Notulen bestuursvergadering 23 september 2017
- Notulen bestuursvergadering 27 oktober 2017
- Notulen bestuursvergadering 22 december 2017
- Conceptagenda bestuursvergadering 11 december 2017
- Conceptagenda bestuursvergadering 15 september 2017
- Conceptagenda bestuursvergadering 23 september 2017
- Conceptagenda bestuursvergadering 27 oktober 2017
- Conceptagenda bestuursvergadering 6 november 2017
- Brief benoeming College van Beroep voor Examens 3X
- Brief benoeming Curriculumcommissie 3 x
- Brief benoeming lid examencommissie 5X
- Brief benoeming Toetscommissie 4X
- Aanwijzing als examiner 5X
- Diplomasupplement master IGV 5X
- Getuigschrift master IGV 5X
- Overzicht personeel inclusief aanstellingen
- Lijst examinatoren 2018-2018 HBO-Master
- Overzicht besluiten examencommissie 2017
- Overzicht docenten 2017-2018 master

Overige documentatie

- Rapport van Bevindingen, Islamitische Universiteit Europa, Inspectie van het Onderwijs, Utrecht 2017
- Branchecode goed bestuur hogescholen, Vereniging Hogescholen, oktober 2013
- Statuten Stichting Islamitische Universiteit Europa
- Bedrijfsprofiel KvK Stichting Islamitische Universiteit Europa, 29 mei 2018
- Bedrijfsprofiel KvK Stichting Vrije Academia, 17 april 2018
- Faillissementsverslag Stukken vrije Academia, 16 mei 2018

Bijlage 5 Lijst met afkortingen

- BRIN: Basisregistratie instellingen (De Basisregistratie Instellingen is een register dat door het Nederlandse Ministerie van OCW wordt uitgegeven en alle scholen en aanverwante instellingen bevat.)
- Croho: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
- CvB: College van Bestuur
- EIUAS: Europe Islamic University of Applied Sciences
- FIOD: Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst
- IUE: Islamitische Universiteit Europa
- ISAT: Opleidingscode voor opleidingen in het Croho
- KvK: Kamer van Koophandel
- NVAO: Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie
- OCW: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- OER: Onderwijs en Examen Regeling
- P&C: Planning- en Controlcyclus
- RvT: Raad van Toezicht
- WHW: Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
- WNG: Wet bescherming Namen en Graden
- WOT: Wet op de onderwijstoezicht

Bijlage 6 Zienswijze EIUAS

Zienswijze EIUAS

1.

Onderwijs inspectie

Pagina 4

Derde alinea van de pagina, de een na laatste zin;

"In juni 2018 blijken er wederom conflicten tussen bestuursleden waarbij adviseurs en een examencommissielid de organisatie verlaten waarbij onduidelijk is in hoeverre dit vrijwillig is gebeurd"

EIUAS

EIUAS heeft deze twee personen het pand *niet* ontzegd.

Bij ----- is het als volgt gegaan. Hij deelde de werkkamer samen met -----.

Tijdens het onderzoek van de RvT naar het functioneren van -----, wilde ----- per se zijn werkplek betreden en de systeemkast van ----- en die van hemzelf naar huis meenemen (althans, uit het gebouw weghalen). Nadat hierop negatief werd gereageerd, verliet hij gefrustreerd het pand. Sindsdien is hij niet meer teruggekeerd. Over ----- werd door een aantal studenten en collega's klachten ingediend bij het CvB. Er werd vervolgens een onderzoek gestart. Hem werd verzocht om zijn werkplek één dag beschikbaar te stellen voor onderzoek. Hierop kwam hij niet meer opdagen. Na herhaaldelijk bericht te hebben gestuurd voor een gesprek, werd dit telkens geweigerd. Uiteindelijk vond hij zelf ander werk en besloot hij om zelf ontslag te nemen.

2.

Onderwijs inspectie

pagina 4

De vierde alinea, laatste zin.

"De inspectie is van mening dat een stichtingsbestuur een verdachte van zo'n beschuldiging zou moeten schorsen."

EIUAS

De rector inmiddels geschorst en dit besluit blijft gehandhaafd tot er uitsluitel is in het FIOD-onderzoek. Schorsing houdt eveneens in dat de rector het gebouw van de EIUAS niet mag betreden zolang er onderzoek loopt.

3.

Onderwijs inspectie

pagina 4

vijfde alinea.

"De rol van de RvT ten opzichte van het stichtingsbestuur wordt niet duidelijk en lijkt de informatie hierover zelfs tegenstrijdig. **Neemt de RvT de plaats in van het stichtingsbestuur of blijven zij beiden, met eigen taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bestaan?"**

EIUAS

De Raad van Toezicht is een volledig gescheiden controleorgaan en bestaat uit externe leden. De RvT heeft volledige bevoegdheid om controles uit te voeren op alle organen van de instelling inclusief het stichtingsbestuur. Het is vanzelfsprekend dat de RvT blijft bestaan. Sterker nog, een wel ervaren Nederlandse professor is gevraagd om geschikte kandidaten te rekruteren voor een uitbreiding.

4.

Onderwijs inspectie

Pagina 4, Financieel beleid, laatste twee alinea's

EIUAS

De procesbeschrijving is gedaan. De bedrijfsvoering is duidelijk. Als boekhoudprogramma is Exact online en Basecone aangeschaft. ----- wist helaas niets af van deze programma's en heeft gebruik gemaakt van stagiaires met alle negatieve gevolgen van dien. Een college van bestuur lid, verantwoordelijk voor de financiën, heeft het heft nu in handen en heeft de administratie volledig omgegooid en is bezig met het verwerken ervan. Nadat de verwerking voltooid is, volgt het risico-management aan de hand van de uitslagen en rapportages. Hierna zal ook een planning en control beleid gevoerd worden.

5.

Onderwijs inspectie

Pagina 5, eerste alinea, tweede zin.

*"Toch is onduidelijk wie deel uitmaken van het stichtingsbestuur. De diverse partijen strijden over wie **legitieme beslissingen** kan nemen en er zijn fracties van wisselende samenstelling."*

EIUAS

Er is geen sprake van legitieme of niet legitieme bestuursleden. Men wordt pas bestuurder als de KVK-registratie is voltooid. Wordt de registratie afgewezen, dan is het proces niet voltooid en is de kandidaat dus geen bestuurder. Hij/zij heeft dan niet het recht vergaderingen bij te wonen, een stem uit te brengen of beslissingen te nemen. ----- was meer een persoonlijke adviseur van ----- dan voor het stichtingsbestuur zelf. ----- had weinig tot geen contact met de overige leden. ----- -- was zijn woordvoerder, zowel telefonisch als in persoon.

6.

Onderwijs inspectie

Pagina 5, eerste alinea, zesde zin.

"De nieuwe organisatiestructuur is nog onduidelijk."

EIUAS

Hiermee wordt de samenstelling van het CvB bedoeld. Het is een feit dat de CvB disfunctioneerde. Immers was een van de leden de ----- die ----- aanstelde. Een andere persoon die aangewezen werd door -----, heeft de instelling slechts enkele malen bezocht.

De CvB bestaat nu uit nieuwe leden die zeer nauw betrokken zijn met de instelling en deskundig zijn op het vakgebied. De namen en benoemingen van deze personen zijn naar de onderwijs inspectie gemaïld.

7.

Onderwijs inspectie

Pagina 10, vierde alinea, tweede zin

"Duidelijk moet zijn hoe het bestuur van de rechtspersoon eruitziet, hoe de bevoegdheden over het bestuur zijn verdeeld en op welke wijze wordt voorzien in vervanging van bestuursleden."

EIUAS

Op de EIUAS zijn alle bevoegdheden, benoemingen etc. van de afgelopen maanden strikt en volgens de statuten nageleefd. Dit blijkt onder andere uit de laatst verrichte benoemingen, aan- en samenstellingen. Momenteel staat enkel de functie van de penningmeester nog open. Deze rol wordt momenteel gezamenlijk vervuld door de bestuurders. Overlegd zal worden wie het meest geschikt is voor deze functie. Eventueel zal een nieuw lid ingeschreven worden die deze rol kan vervullen.

8.

Onderwijs inspectie

Pagina 16, alinea 1, eerste zin

"De inspectie constateert veel opnames en stortingen van contant geld. Het gaat hierbij om grote bedragen (€ 10.000,-) zonder nadere omschrijving."

EIUAS

Aangezien het financiële plaatje nog niet compleet is, is het lastig om hier op in te gaan. De overboekingen zouden wellicht feitelijk niet onjuist zijn, maar aangezien het verhaal erachter ontbreekt, blijven dit soort alinea's vaag. Hier kunnen we pas op reageren als de financiële stukken rond zijn.

10.

Onderwijs inspectie

Pagina 21, derde alinea, derde zin

"Tijdens een gesprek tussen de overgebleven stichtingsbestuursleden en de inspectie, in juni 2017 blijkt dat persoon A toch nog/weer als CvB lid functioneert in de rol van rector."

EIUAS

Dit is onjuist. De rector heeft noch in 2017 noch in 2018 gefunctioneerd als CvB-lid. Rector is geen lid van het college van bestuur. De namen van de CvB-leden waren bekend in 2017 en zijn dat nu ook. Verder is de rector sinds vorige maand geschorst en wacht EIUAS op het besluit van FIOD inzake het onderzoek.